

NÉPÚJSÁG

2025. július 30., szerda

LXXVII. évfolyam

169. (22035.) sz.

Ára: 4⁰⁰ lej

(előfizetőknek 2⁶⁰ lej)

K Ö Z É L E T I N A P I L A P

Újdonság a marosvásárhelyi közszállításban

Elérhető a menetrend a Google-térképen

Fotó: Nagy Tibor

Elérhetővé vált a marosvásárhelyi autóbuszok menetrendje a Google-térképen (Google Maps). Az újításnak köszönhetően Marosvásárhely egy olyan körbe lépett be, amelynek több romániai nagyváros, illetve számtalan nyugat-európai város is részese. Szeredai Vivien

Portik Vilmos, a Marosvásárhelyi Közszállítási Vállalat fejlesztési és marketingigazgatója a Népújságnak elmondta, hogy már több mint két éve, hogy felvették a kapcsolatot a Google munkatársaival, és elkezdtek a közös munkát. Kiemelte, hogy jómagya sem gondolta volna,

(Folytatás a 2. oldalon)

Érdekes kilátogatni a Nyárádmentére

Hétfőn este két helyi politikus ült le beszélgetni a helyi vagy helyieket is érintő közügyekről Nyárádszeredában a Nyárádmente Fesztivál alkalmával, de továbbra is számos érdekes rendezvény vár mindenkit ezen a héten a kisvárosban és környékén.

4.

Hagyomány, innováció, fiatalos lendület

A Nyárádmente számos településéhez hasonlóan Nyárádkarácson község identitásának is meghatározó része az agrárszektorban végzett munka. Fazakas Csaba fiatalos lendülettel, tudatosan építi jövőjét – a mezőgazdaság iránti szenvedéllyel, a hagyományok és a modern technológia ötvöztetésével.

6.

Folyóparton, tavakban, tengeren

Az önfeladten nyaralók számára a nyár egyik veszélyforrását a szabad vizek és a strandok jelentik. Minden évben emberáldozatokkal jár, ha az alapvető szabályokat figyelmen kívül hagyjuk. Egy folyó, tó, a hullámozó tenger, de akár egy strandfürdő medencéje is komoly veszélyeket rejtethet.

8.

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 182-184. sz. (Fortuna). Tel: 0265/265-205
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/212-212
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

AKTUÁLIS

X elmúló legendái

Kaáli Nagy Botond

Július vége van mindjárt, túl vagyunk már a felén az idei, túl gyorsan repülő esztendőnek. Egy olyan évnek, amely már eddig is számos meglepő fordulatot vett azon vetületeiben is, amelyek nem a földi hatalmasok döntéseihez kapcsolódnak. Fogynak a gyerekkori, fiatalos hőseink, lassan lezárul egy olyan korszak, amelyet e tekintetben természetes módon vég nélkülnek gondoltunk – főleg azok, akik a kilencvenes években nőttek, nőttek fel, és ideálokat keresve tekintettünk áhítattal a nyugati világba. Csak az elmúlt hónapokban olyan nevek távoztak közülünk, mint Val Kilmer, akinek Jim Morrison-alakítása miatt anno rengetegen újrafelfedezték a Doorsot és vele a diktatúra miatt tájainkon soha ki nem bontakozható hippieéletérzést (lásd például a Bolyai-licit a kilencvenes években), Michael Madsen, akinek filmjein oly sokan felnőtünk, Felix Baumgartner, akinek világrekorder ugrását szájatva figyelte a világ, egy héttel ezelőtt pedig Ozzy Osbourne, aki nélkül nem lenne heavy metal. És itt nem csak a zenei stíltre, a sok félművelt vagy bigott által visszamaradott vidékeken mindmáig teljesen alaptalanul sátánistának (mi sem állhatna távolabb a valóságtól!) titulált műfajra gondolok, hanem arra a közösségre, amelyet létrehozott e műfaj. Azon lázadó, a világra haragvó, családi vagy egyéb körülmények miatt iszonyatos belső dühvel égő tizenévesek közösségeire, amelyek világszerte ennek a műfajnak a létrejötte és szeretete miatt találták meg egymást, és ahol végre megtapasztalhatták, hogy különységük, lázadásuk,

(Folytatás a 3. oldalon)

JÚLIUS

30

SZERDA

A nappal hossza: **14 óra 57 perc**

Ma **JUDIT** és **XÉNIA**
holnap **OSZKÁR** napja

Az év **211.** napja, hátravan **154** nap

IDŐJÁRÁS

Zápor lehetséges

Hőmérséklet:
max.: **24 °C**
min.: **14 °C**

naptár

Isten éltesse!

OSZKÁR: a régi germán Ansgar névből származó angol és skandináv névből ered, jelentése istenség + dárda.

VALUTAÁRFOLYAM	
BNR: 2025. július 29.	
1 €	5,0751 lej
1 \$	4,3838 lej
100 Ft	1,2708 lej
1 g arany	468,8607 lej

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0728-082-259.

M E G Y E I H Í R E K

Karbantartási munkálatok a somostetői futópályán

Karbantartási és felújítási munkálatok kezdődtek a marosvásárhelyi Somostetőn található futópályán, ezért a pálya egyes szakaszai nem használhatók. A biztonságos sportolás érdekében zajló beruházást a lehető legrövidebb időn belül igyekeznek megvalósítani – ígéri közössi oldalán a megyeszékhelyi városvezetés.

Karitatív családi délután Radnóton

Augusztus 1-jén, pénteken családi délutánra kerül sor Radnóton a református iskola udvarán. Néptáncelőadásra, bográcsolásra, grillezésre és közös nótázásra várják a helyieket és a szomszédos települések lakosait. A gyerekek és a fiatalok asztaliteniszezhetnek és a trambulint is használhatják, emellett gyermekfoglalkozások is lesznek egy játékvezető irányításával. Az iskolaépület jelenleg felújítás alatt van. „Minden közösség számára az események a közösségépítés alapját képezik, lehetőséget adnak az identitás és a hagyományok megőrzésére, átörökítésére. Azért választottuk ezt a helyszínt, hogy minél több támogatót találjunk az épület felújítására, illetve a költségek csökkentése érdekében a közmunkához toborozzunk több önkéntes segítőt” – tájékoztatott az RMDSZ radnóti szervezete.

Még lehet jelentkezni a terápiás programra

A Bonus Pastor Alapítvány augusztus 4–15. között 12 napos terápiás programot szervez Szentkatolnán szenvedélybeteg férfiaknak és nőknek, valamint hozzátartozóiknak. A felvétel előzetes interjú alapján történik, amelyre személyes jelentkezés szükséges. Marosvásárhelyről és környékéről McAlister Magdolnánál lehet jelentkezni a 0752-246-814-es telefonszámon.

Bözödújfalusi találkozó

Augusztus 2-án, szombaton délelőtt 11 órától tartják meg a helyi emlékparkban a hagyományos bözödújfalusi találkozót. Az együttlért római katolikus misével kezdődik, a szolgálatot Laczkó Vilmos plébános végzi, 11.45-től pedig unitárius istentisztelet következik, igét hirdet Fazakas Levente esperes. Ezt követően id. Szombatfalvi József nyugalmazott esperes az elhunytakra emlékezik. 12.15-től köszöntőbeszéd hangzanak el – felszólal Csibi Attila Zoltán, az RMDSZ Maros megyei szervezetének elnöke, tiszteletbeli bözödújfalusi, Szász Levente Loránd, Erdőszentgyörgy polgármestere és Jenei János, a Magyarországi Kutató Intézet munkatársa –, majd a jelenlevők meglátogatják a kopjafafalut. Az együttlétre a szervezők minden egykori bözödújfalusi lakót, leszármazottat és jószándékú emlékezőt várnak.

Hírszerkesztő: Nagy Székely Ildikó

Elérhető a menetrend a Google-térképen

(Folytatás az 1. oldalról)
hogy ilyen hosszadalmas lesz a procedura, de utólag logikussá vált, hiszen mégiscsak egy globális vállalatról beszélünk.

Tájékoztatása szerint a Közzsállítási Vállalat informatikusai naponta kapcsolatban álltak a Google munkatársaival, akik bizonyos időközönként kiszálltak Marosvásárhelyre, és ellenőrizték a járatok pontosságát, illetve azt, hogy az autóbuszok valóban a Közzsállítási Vállalat honlapján feltüntetett útvonalakon közlekednek-e. „Rengeteg elvárásnak kellett megfelelni, illetve számos adatot kellett biztosítani a Google számára – ezt az informatikus munkatársaink folyamatosan igyekeztek teljesíteni. Ellenőrizték például a buszokon levő kétnyelvű

feliratozást is, mert bizonyos esetekben a Google-rendszerek nem tudták értelmezni a magyar karaktereket, ezért erre is megoldást kellett találni” – mondta.

Portik Vilmos hangsúlyozta, hogy a Google már több mint egy hónapja beüzemelte a rendszert, amely segítségével követni lehet a Google-térképen a marosvásárhelyi közzsállítási járatok működését, azonban szerették volna letesztelni, mielőtt felhívják rá a lakosság figyelmét.

„Tudatosan nem tettük azonnal közzé a hírt, mivel szerettük volna megfigyelni, hogy valóban egyezik-e az ott megjelenő információ azzal, amit a buszok tulajdonképpen követnek az utakon, és azt kell mondanom így, egy hónapi tesztidő után, hogy több mint 90 százalékos pontosság-

gal működik” – mondta. Nyomatéko-sította, hogy a nyári időszakban a buszok is könnyebben tudják tartani a menetrendet. „Minden vonalon fel van becsülve kétperces pontossággal, hogy mikor érkezik egy-egy járat az adott buszmegállóba. Iskolaidőben ez nehezebben kivitelezhető, de akkor is aránylag jó, illetve folyamatosan javul a járatok pontossága” – mondta.

A funkciót a következőképpen lehet használni: A Google-térkép alkalmazásban az útvonaltervezésre kattintva ki kell választani az indulási helyünket, valamint a célállomást – ezt követően a Közzsállítás fül alatt megtekinthetővé válik a rendelkezésünkre álló valamennyi lehetőség, pontos hely- és időadatokkal ellátva.

Fotó: Nagy Tibor

RENDEZVÉNYEK

Nyárádmente Fesztivál

A rendezvénysorozat már néhány napja megkezdődött, az események zöme azonban ezután következik. Július 30-án, szerdán (ma) 19 órától bemutatják a Nyárádmenti Termék bejegyzett márkanévet, és hivatalosan is megnyitják a fesztivált. 20.30-tól szíjkaraté lesz az Inkubátorházban Csibi Attilával és Tóth Sándorral. 31-én, csütörtökön 18 órától Rejtélyes vagy természetes? címmel nyílik meg a helyi művészek kiállítása a művelődési ház előterében. 19 órakor a Király Presszóban kerül sor Tőkés Imola 3D Art – Hazatérő dimenziók című tárlatának megnyitójára, 19 és 21 órától filmvetítés lesz a Füles Pubban, 21 órától pedig karaokéest a Café 31-ben. Augusztus 1-jén, pénteken 10 és 13 óra között népi kézműves-foglalkozásokat tartanak gyermekeknek, 17 órakor vászontáska-díszítő workshop nyílik az Ifjúsági udvarban. Ugyanekkor kezdődik a IX. Táncol a Nyárádmente néptánc találkozó. 19 órától kvízeset tartanak az Ifjúsági udvarban, 20.30-tól a Bekecs Táncszínház Táncolva öröklődik című előadásával

lép közönség elé, 22 órától a Tárkány Művek koncertezik, 23 órakor pedig ifjúsági buli kezdődik. Az augusztus 2-i, szombati és 3-i, vasárnapi programokat e heti műsormellékletünkben ismertetjük. A teljes program megtekinthető az esemény Facebook-oldalán.

Határtalan művészet

Augusztus 11-ig ingyenesen látogatható válogatott csoportos kiállítás nyílt Marosvásárhelyen, a Bolyai téri Studium Hub Kulturális Központban. A Határtalanul című tárlaton közel 40 alkotó több mint 80 műve tekinthető meg. A budapesti székhelyű MűvészTerem alkotóközösség első külföldi kiállításának központi gondolata a képzőművészet határoknélkü-lisége és szabadsága. A kiállított műveket a meghirdetett tematikus pályázatra beérkezett alkotások közül szakmai zsűri választotta ki. A szervezők a minőség mellett a változatosságra törekedtek, így a kiállított munkák között a klasszikus gyökerekhez visszanyúló figurális alkotás és modern, absztrakt mű is látható különböző méretekben, technikákkal és témában. Az alkotások egy része meg is vásárolható.

NÉPÚJSÁG
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
FŐSZERKESZTŐHELYETTES:
Vajda György
LAPSZERKESZTŐ:
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy-Bodó Szilárd, Nagy Miklós, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroska. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Putnoky-Benedek Annamária. **TÖRDELÉS:** Donáth-Nagy György, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi. **FŐKÖNYVELŐ:** Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emília.
Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujasag.ro
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujasag.ro **E-mail:** nepujasag@e-nepujasag.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780; tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino. A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, a postásoknál és a szerkesztőségben: tel. 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15, péntek: 9–14 óra között, szombat, vasárnap: zárva.

6423578000069
ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Online petícióban kérik, hogy a korrupcióval gyanúsított Soós Zoltán gyakorolhassa polgármesteri jogkörét

Online petíciót indított az RMDSZ marosvásárhelyi szervezete, és ebben azt kéri, hogy a város korrupcióval gyanúsított elöljárója, Soós Zoltán gyakorolhassa polgármesteri jogkörét.

A Kiállunk Soós Zoltán polgármester mellett! című petíció szerzői azt írják: hisznek az ártatlanság vélelmében és az igazságosság alapelveiben, és kijelentik, hogy Soós Zoltán polgármesterként pártpolitikától függetlenül, a város fejlődéséért dolgozott.

„Most, hogy ideiglenesen eltiltották hivatala gyakorlásától, mi, állampolgárok, közösségi tagok kiállunk mellette, és azt kérjük, hogy lehetősége legyen folytatni munkáját, amíg jogerős ítélet nem születik” – fogalmaznak.

Leszögezik: nem az igazságszolgáltatás ellen beszélnek, és nem is kérdőjelezik meg ennek munkáját. „Csak azt szeretnénk, hogy a végső döntésig igazságos és arányos lépések történjenek, figyelembe véve, hogy mindenkit ártatlannak kell tekinteni, amíg be nem bizonyosodik az ellenkezője” – írják a petícióban, amelyről kedden tájékoztatták a nyilvánosságot. A dokumentumot délutánig mintegy 130-an írták alá.

A petíció aláírására buzdított Facebook-oldalán Kovács Mihály Levente marosvásárhelyi alpolgármester is, aki Soós eltiltása óta megbízott polgármester és az RMDSZ marosvásárhelyi szervezetének elnöke. Videóüzenetében az

ártatlanság vélelmére hivatkozva kifogásolta, hogy Soóst közel négy hónapja eltiltották hivatali jogköreinek gyakorlásától, és úgy vélte, a magyar elöljáró „szigorúbb bánásmódban részesül, mint mások”.

„Határozottan kérjük, hogy Soós Zoltán térhessen vissza és gyakorolhassa polgármesteri jogköreit” – mondta Kovács Mihály Levente, hangsúlyozva, hogy „egy tisztességes jogállamban a döntéseknek arányosaknak, méltányosaknak és emberségeseknek kell lenniük, különösen akkor, amikor még maga az igazság is mérlegelés alatt áll”. Kérte a közösség tagjait, hogy írják alá a petíciót, „hiszen a jövőnk nem várhat jogerős ítéletre”.

A korrupcióellenes ügyészség (DNA) tavaly decemberben indított vizsgálatot Soós Zoltán ellen korrupció gyanújával. Az ügyészek szerint a polgármester 2021–2024 között 1.009.764 lej értékben fogadott el műtárgyakat egy üzletembertől cserében azért, hogy a városháza közbeszerzési szerződéseket kössön az illető cégevel, és időben fizessen.

A DNA szerint az ügyben gyanúsítottként szereplő üzletember cégevel a

városháza közterületek és a csatorna-rendszer karbantartására, illetve infrastrukturális beruházások kivitelezésére kötött szerződést.

A DNA szerint 2022. november 25-én Soós Zoltán egy általa ellenőrzött egyesületen keresztül további 30 ezer lej értékű, szponzori szerződés formájában kifizetett vesztegetést fogadott el az üzletember egyik vállalkozásától, annak ellentételezéseként, hogy a polgármesteri hivatal kilenc alkalommal együttesen 275.355 lej értékű beszerzési szerződést kötött az illető céggel.

A DNA marosvásárhelyi kirendeltsége áprilisban bejelentette, hogy Soós Zoltán ügyében kiterjesztették a bűnvádi eljárást, és a vesztegetés elfogadásának gyanúja mellett nem a nyilvánosságnak szánt információk felhasználásával és erre való felbujtással is gyanúsítják.

A korrupcióellenes ügyészek a gyanúsítottat polgármesteri jogköreinek gyakorlásától is eltiltották, majd a döntést többszöri meghosszabbításáról határoztak.

Az elöljáró legutóbb is megfellebbezte a DNA döntését, de a Maros megyei törvényszék június 26-án elutasította ezt, így június 6-ától számolva újabb 60 napra eltiltották hivatali teendőinek gyakorlásától. (MTI)

A bírák és ügyészek nyugdíjazását szabályozó intézkedéseket jelentett be a kormányfő

A kormány deficitcsökkentő intézkedéseinek előkészítés alatt álló második csomagja a bírák és ügyészek nyugdíjazásának reformjára is kiterjed – jelentette be kedden Ilie Bolojan miniszterelnök.

Rámutatott: az igazságügyi rendszer működését veszélyezteti az, hogy a bírák és ügyészek kétharmada „szakmai érettsége teljében”, 48 évesen kordedvezménnyel nyugdíjba vonul. Erre ösztönzi őket ugyanis az, hogy az igazságügyi rendszerből kilépők nyugdíja jelenleg megegyezik utolsó nettó bérükkel, 2020 előtt pedig még magasabb is volt annál, mivel a törvény szerint járandóságuk az utolsó bruttó bérük 80 százalékát tette ki, ami valójában meghaladta addigi nettó bérüket.

Romániában a bírák és ügyészek főleg állami költségvetésből – nem a befizetett járulékokból – fedezett különnyugdíjának átlaga havi 25 ezer lejre rúg – tette hozzá a kormányfő.

A kormány által előkészített törvénytervezet szerint a bírák és ügyészek nyugdíjkorhatárát az általánosan érvényes 65 évre emelik, a kordedvezményes nyugdíjazást pedig – a jelenlegi 25 helyett – 35 év szolgálati időhöz kötik, azzal a kiegészítéssel, hogy akik 65 éves koruk előtt vonulnak nyugállományba, azoknak minden hiányzó szolgálati évért két százalékot levonnak a nyugdíjából.

A nyugdíj összegét is csökkenteni akarja a kormány, az utolsó öt év bruttó átlagának 55 százalékára, amennyiben az nem haladja meg az utolsó nettó bér 70 százalékát. Bolojan szerint a tervezet kidolgozásánál az európai uniós gyakorlatot vették figyelembe. Szerinte nincs még egy olyan ország, ahol a nyugdíj elérné vagy meghaladná a nettó bért, és a legtöbb tagállamban a bírák és ügyészek nyugdíjkorhatára nem különbözik a többi köztisztviselőétől.

A bírák és ügyészek nyugdíjazásának szabályozása várhatóan a deficitcsökkentő intézkedések második csomagjának része lesz, amelyet várhatóan szintén parlamenti vita nélkül, mandátumát kockára téve akarja hatályba léptetni a kormány.

Romániában több ízben próbálták már megnyirbálni a bírák és ügyészek kiváltságait, de valamennyi törvénymódosítás elbukta az alkotmányossági kontrollt. Ezt elkerülendő a Bolojan-kormány által kezdeményezett módosítások nem visszamenőleges hatályúak.

A bírák és ügyészek tömeges nyugdíjba vonulását azzal az előírással próbálják megelőzni, amely szerint a kordedvezményes nyugdíjra az új törvény életbe lépésekor már jogosult bírák és ügyészek továbbra is a régi törvény előírásai szerint vonulhatnak majd nyugdíjba, amikor ki akarnak lépni a rendszerből – magyarázta a miniszterelnök. (MTI)

X elmúló legendái

(Folytatás az 1. oldalról)

meg nem értettségük nem egyedi gyártási hiba, hogy nincsenek egyedül, hogy még sokan vannak világszerte olyanok, mint ők, és hogy itt végre megtalálhatták egymást, és közösen kielelhették, gyógyíthatták dühüket, fájdalmaikat. Rengeteg életre szóló barátság kötöttetett ezekben a körökben. Tudom, mert én is bennük mozogtam. Ez így történt világszerte, és így történik még ma is. Nem véletlen, hogy a metalfesztiválok a legbékésebb zenei események közé tartoznak, hiszen ott mindenki testvér, függetlenül attól, honnan jött, miben hisz, vagy milyen nyelvet

beszél. Ha ezekben a körökben nőtt fel, akkor rendben van. És ezek a fiatalok megtanultak és megtanulnak hangszereken játszani, hogy a dühüket a világba kiálthassák, hogy mások is hallhassák őket. És mivel mindannyian másak vagyunk, és rockeréknél sacrosanctum az egyediség tisztelete, mindenki hozzátett valamit, így az Ozzy frontembérége alatti Black Sabbath-féle ős (mai besorolás szerint inkább doom) metal egy családja törzsévé változott, amelynek megannyi ágán más-más alműfaj virágzott ki: heavy, thrash, speed, black, death, glam, power, szimfonikus, nu, hogy csak párat

említsünk a rengeteg stílből, amelyeknek hajtásai olyan neveket termettek, amelyek maguk is legendává váltak, és stadionokat töltenek meg mindmáig az Iron Maidentől a Metallicán, a Judas Priesten vagy Guns’n’Roseson keresztül a Slayerig. Ozzy Osbourne és a Black Sabbath nélkül ők sem lennének, és a mai világ is teljesen más lenne, mint ami, ezt minden túlzás nélkül kijelenthetjük. Emberek millióinak életét változtatták meg, generációk nőttek fel rajtuk és követőiken. És az, hogy ezt az utóbbi évtizedek során a magas kultúra is felfedezte, hogy elismerte ezen műfaj(ok) zenei és üzenettolmácsolási minőségét, már csak hab a tortán. A metalzene kivívta magának az elitműfajokhoz

közeli rangot, akár tetszik ez egyeseknek, akár nem. A minőség nem kérdés, hanem bizonyosság.

Ozzy halála után két nappal egy másik legenda, igaz, kevésbé ismert és más területen alkotó közéleti személyiség, Hulk Hogan is elment. Az egykori pankrátor, későbbi színész hatalmas rajongói körrel bírt e tájakon is, és igaz, hogy életműve hatásában az Ozzyéhoz nem hasonlítható, mégis úgy érezzük, hogy az X generáció fiatalágának egyik nagy ikonja távozott közülünk.

Megindító volt, ahogy a világ kettőjükre emlékezett a különböző netes felületeken, ahogy a legismertebb hírességek állítottak emléket például Ozzynek, ahogy a halálhírét követően az éppen

akkor zajló koncertek mindegyikén spontán valamelyik dalával emlékeztek róla (több esetben még a rapperek is!), ahogy Birmingham a róla megemlékezők városává vált, amelynek több, hozzá kapcsolható helyszínét azóta is elborítják a virágok, az utólagos ajándékok. Ritkán fogta össze ennyire a világot egy ennyire vitatott életmódot élő ember, akinek hagyatéka nemcsak zenéjében, hanem mint közösségek teremtetőjében is mérhető.

Az X és a korai Y generáció ikonjai lassan mind elköltöznek innen. Büszkék lehetünk, hogy a kortársaik voltunk, koncertélményeinket pedig őrizzük féltő szívvel, mert azok már nem térnek vissza sohasem.

O R S Z Á G – V I L Á G

Támogatást ígért a kormányfő a moldvai áradások károsultjainak

Együttérzését fejezte ki Ilie Bolojan miniszterelnök a Suceava megyei áradások halálos áldozatai hozzártartozóinak és a kormány támogatásáról biztosította a Suceava és Neamț megyei árvíz-károsultakat. Keddi sajtótájékoztatóján a kormányfő hangsúlyozta, az illetékes belügyi szervek és a helyi hatóságok képviselői az elmúlt napokban nagy erővel dolgoztak Moldova árvíz sújtotta területein, ahol jelenleg a terep átvizsgálása és az utak tisztítása zajlik. A következő napokban kárfelmérést végeznek, majd a kormány gyorssegélyt utal ki az infrastruktúra helyreállítására és a károsultak megsegítésére. A katasztrófavédelmi főfelügyelőség legutóbbi közlése szerint az áradások több mint 470 házat és háztáji gazdaságot érintettek, és 205 személyt menekítettek ki a hatóságok, közülük 120-at légi, 85-öt szárazföldi úton. A természeti csapásnak három halálos áldozata is volt. (Agerpres)

Kimerült az Anghel Saligny közművesítési programra elkülönített költségvetési keret

Ilie Bolojan kormányfő kedden kijelentette, hogy a fejlesztési minisztériumnak az Anghel Saligny közművesítési programra elkülönített költségvetése gyakorlatilag kimerült. Keddi sajtótájékoztatóján Ilie Bolojan arról kérdezték az újságírók, hogy véleménye szerint az Anghel Saligny program keretében kötött beruházási szerződések törlése vagy késleltetése „lojális gesztus-e” a állam részéről. „Jelenleg a fejlesztési minisztériumnak az Anghel Saligny közművesítési programra elkülönített költségvetése gyakorlatilag kimerült. Tehát a program idei költségvetésére szánt 10 milliárd lejt már felhasználtuk. Mivel az első hat hónapban kevesebb volt a bevételünk a tervezettnél, és a becsülnél sokkal többet költöttünk, (...) nincs lehetőségünk pozitív költségvetés-kiigazításokra, függetlenül attól, ki a miniszterelnök” – válaszolta Bolojan. (Agerpres)

Félretájékoztató klipek terjedésére figyelmeztet a belügy

Az ország hadba lépéséről szóló hamis hírek terjedésére figyelmeztetett kedden a belügyminisztérium. A szaktárca tájékoztatása szerint az online térben a mesterséges intelligencia segítségével generált olyan klipek terjednek, amelyeken Ilie Bolojan miniszterelnök bejelenti, hogy Románia szeptemberben belép a háborúba. „Ezek a klipek hamisak, és a közvélemény manipulációját célozzák. A román miniszterelnök nem tett ilyen kijelentéseket, Románia nem lép be a háborúba” – szögezték le. A szaktárca azt javasolja az állampolgároknak, hogy csak ellenőrzött forrásokból tájékozódjanak, és ne osszanak meg olyan anyagokat, amelyek hitelességét nem ellenőrizték. (Agerpres)

Medve, autópálya és helyi értékek

Érdeemes kilátogatni a Nyárádmentére

Hétfőn este két helyi politikus ült le beszélgetni a helyi vagy helyieket is érintő közügyekről Nyárádszeredában a Nyárádmente Fesztivál alkalmával, de továbbra is számos érdekes rendezvény vár mindenkit ezen a héten a kisvárosban és környékén.

Gligor Róbert László

Tóth Sándor polgármester és Novák Levente szenátor ült le hétfőn este kötetlenebb beszélgetésre mintegy hatvan helyi érdeklődő körében. A saájkaraté keretében szó volt a vilamosenergia-ársapka eltörlése utáni energiaár-alakulásról, a szürkegazdaság ki-fehéritéséről, a nem egészen törvényesen működő vállalkozásokról, a várható új országos intézkedésekről, az adó- és üzemanyagár-növelésről, újraadóztatásokról. Ennél érdekesebb volt a helyi és központi közigazgatásban várható változásokról szóló eszmecsere. A szenátor tömören fogalmazott a kormányfő által elindított reformcsomagokról: Bolojan „szeret is, akar is vágni, de kell is”. Szó esett a főlösleges állami intézmények, igazgatónácsok, a „sóhivatalok” átszervezéséről és arról, hogy ha valaki tenni akar a közért, azért ne várjon pénzt cserébe egy-egy igazgatónács tagjaként. A helyi közigazgatások és főleg kisközségek néznek nagy kihívás elé, mint az alpolgármesteri tisztség megszűntetése, a tanácsadók, helyi tanácsosok számának csökkentése, állások vagy községek összevonása, az önkormányzati szolgáltatások digitalizálása. Az országos reformcsomagok megszorításait viszont csak akkor fogja valamilyen szinten elfogadni a lakosság, ha az állam saját gazdálkodásával, intézményeivel, tisztségviselőivel szemben is ugyanilyen intézkedéseket hoz – hangzott el. Az is kide-

rült: habár a megengedettnél jóval kevesebb alkalmazottja van a helyi polgármesteri hivatalnak, a szeredai előljáró további átszervezéseket tervez, hogy hatékonyabban kiszolgálják a lakosságot.

Az államnak ki kell fizetnie minden elkezdett beruházást, elő kell teremtenie a szükséges pénzalapokat – ez nemcsak ebben, hanem az autópályát érintő témakörben is elhangzott, ugyanis a vidéken áthaladó sztráda két szakaszán a megépítés költségeit ezután az állam kell fedezze, miután a helyreállítási alapból (PNRR) nem kapnak erre pénzt. A második szakasz vonalát végül nem sikerült úgy módosítani, hogy az kikerülje Nyárádszeredát, így néhány lakóházat le kell majd bontani az építkezés miatt. A török kivitelezőnek erős pénzügyi tapasztalata és háttere van, azt állítja, hogy kivitelezni tudja a Sóváradi tartó második szakaszt, az építkezést pedig már jövő márciusban elkezdene.

A lassan mindenkit érintő medvekérdésben a populáció túlszaporodása okainak átbeszélése után a polgármester azt javasolta, hogy 3-4 évre adják a kérdést a vadászok kezébe, hogy azok visszaállítsák a természetes egyensúlyt, ugyanis rendszerproblémák vannak, amit a kilövési kvótákkal már rég nem lehet megoldani: például ma ezen a vidéken (egy adott vadászterületen) az elfogadható 7 medve helyett 80 egyed él.

Szóba kerültek a Tusványoson érintett kérdések is: Orbán Viktor beszédére reagálva a

Szajkaraté: Tóth Sándor polgármester és Novák Levente szenátor „ütös” kérdésekről ejtett szót

szenátor csak annyit mondott: a magunk dolgait nekünk kell megoldani! A jövő évi anyarszági választásokról úgy véli: a Fidesz meg tudja őrizni a parlamenti többséget, de sok függ attól, hogy a külhoni magyarokat ki hogyan tudja mozgósítani, a maga oldalára állítani.

Amúgy a napokban már javában zajlanak a Nyárádmente Fesztivál vidékjáró programjai is. Múlt szombaton félszáznál több résztvevő kerékpározott el Nyárádszeredából Torboszlóba, hogy dr. Madaras Sándor Csűr-múzeumában megtapasztalja, milyen az, amikor egy pillanatra megáll az idő. Útban hazafele a csapat megállt a Kis-Nyárád mellett, ahol Falka István biológus betekintést nyújtott ebbe a még élő és értékes élővilágba, amelyet hamarosan betemethet az épülő autópálya nyomvonala. Mert kormányzati szinten újabban mindent a költséghatékonyágban mérnek, az autópálya nyomvonalat pedig nem változtatják meg a lakosság érdekei szerint.

Vasárnap az érdeklődők a Bekecs ölen vehettek részt gyógytörénytúrán, kedden délután pedig Szovátán lehetett felpattanni a keskeny nyomtávú vasúton közlekedő gőzösre, kidöcögni Vármezőre, ahol a fesztivál egyik legérdekesebb programja keretében

egy 10 négyzetméteres terepasztalon táru elénk a Nyárádmente lenyűgöző makettje valóságúen és hitelesen. Be lehetett itt barangolni a már nem létező parajdi sóbányát, Szovátát és a Medve-tavat, be lehetett pillantani a hodosi állatvásárba vagy a jobbágytelki táncbátorba, körül lehetett nézni Nyárádszereda főterén a kirakóvásárban és murokország kiskertjeiben, a vidék templomainál, a Bekecs emlékhelyeinél, a már nem létező vasútállomásokon – egyszóval egy kis bemutató térben fel lehetett fedezni az egész Nyárádmentét.

Szerdán hivatalosan is megnyitják a fesztivált, és megismétlik a saájkaratét (ezúttal Csibi Attila Zoltán megyei tanácselnök-helyettessel), csütörtökön képzőművészeti kiállításokkal, filmvetítésekkel és karaokéesttel hangolódhatnak az érdeklődők a fesztivál következő három fő napjára (péntek–vasárnap), amely kézművesvásárral, folklappal, közművelődési, ifjúsági, gyermek- és sportprogramokkal, szakmai beszélgetésekkel, koncertekkel várja a vidék (és nem csak) lakóit. A tavalyhoz képest újdonság, hogy idén nincs karszalagos beléptetés, egyes programpontoknál elvárt egy jelképes összegű adomány, de a nagyszínpadi programokat ezúttal ismét ingyenesen lehet végigkövetni.

Erről jut eszembe

Nagy Miklós Kund

A hétfő az új vasárnap Torockón. Legalábbis az volt a benyomásunk a múlt hét első napján, amikor beérkeztünk a község főterére, ahol közel egy évtizede tartjuk nem csappanó kedvvel, de fogyó belső hévvel nyárról nyárra a nagyenyedi érettségi találkozóinkat. Az idej, a 64. sem történhetett máshol, de már az is sok mindent jelez, hogy csak hétfőre, keddre volt szabad kedvelt vendéglátóhelyünk, pedig már tavaly ilyenkor igyekeztünk lefoglalni. És mondom, jelzésértéke van annak is, hogy igencsak zsúfolt volt a vajor környéke, meg a rendkívül népes, hangos és pompás fehér, zöld Felső és Alsó piacos a maga piros muskátliival, pedig nem volt sem Duna-nap, sem Double Rise vagy más nagy fesztivál, s a községnap is csak ezután következett. Hullámozott a strandpapucsos tömeg a főutca bokatörő kövein, hemzsegték az

anyaországi és a Kárpátokon túli gépkocsik, burrogtattak a motorosok, társasbuszból is volt néhány. Mi lesz itt akkor, ha a népszerűsítő kampányok nyomán a nyugat-európaiak is tényleg ide kapnak?! Az pár évbe még beletelhet talán, de aligha kerülhető el. Jó ez nekik? Mármint a helybelieknek. Azt hiszem, várják, számítanak rá. Persze az ilyesmi nem csak újabb bevételeket hoz, ismét be is kell fektetni, a régebbi korszerűsítéseknek, felújításoknak megvan az a rossz szokásuk, hogy eléggé gyorsan elavulnak, javításra szorulnak. A torockóiak dolgoz, szorgalmas emberek, ez a településen jól látszik, próbálják megőrizni mindazt elvárható szinten, amivel az Europa Nostra díjat kiérdemelték, bővítenek, építenek is, de ügyelni kell, nehogy éppen az vallja kárát a nagy igyekezetben, amit a leginkább védeni kell, a hagyomány. A modern turisták

nyomása észrevétlenül is rossz irányba terelhet dolgokat. A magunkfajta régi motoros nyilván mindazt szívesen látja újra, amit már felfedezett, megszeretett, de olyasmit is keres a kamerája, amiket még nem rögzített. Apróbb helyi sajátosságokat is. Például a Székelykő felé vezető kőfalba ágyazott kőplaketteket, amelyek ősi jeleket, régi torockói jelképeket tárnak az arra járók elé, mondjuk, a bányászcimert vagy más, kőbe faragott emléképeket. És persze azokra a kézzel festett, bútorfestést idéző utcai jelzőtáblákra is felfigyeltem, amelyek fontosabb helyeken, elágazásoknál irányítják jó útra a turistákat. Nem csak hangulatosak és hasznosak, tanulhat is belőlük ezt-azt a máshonnan érkezett. Ha a megnevezésekből valami nem ért, mindegyre akad valaki, aki felvilágosítsa. Lelkes önkéntes falubeli magyarázta el helytörténésznek is beillő hozzá-

értéssel, hogy mit jelent például a Gatyaulet utca, vagy mit neveznek ők Szurdiknak, és így tovább. Az előbbi például a település azon részét jelöli, amely a régi népies viseletben a csipőn megkötött, hosszú szárú alsóruha, vagyis gatyá formájára hasonlít. De hagyjuk most a szómagyarázatot. Illetve mégse, tavaly ugyanis már jeleztem egy jegyzetben, hogy vendégmunkással is találkoztam Torockón, Sári Lankából, az egykori Ceylonból érkezett. Nem hittem, hogy újra összefutunk, de ott volt. Az okostelefon segített, megszólíhattam szingalézül: Kohomada? Vagyis: hogy vagy? Értette-e vagy sem, nem tudom, de úgy tűnt, jólesett neki a „hazai” szó. Mondott valamiket, de semmit sem tudtam kiszűrni ismeretlennek ható beszédéből. Egyébként igen hallgató figura. Szótlanul tesz-vesz, takarít. Alkalmazói elégedettek vele. Nem lehet nagy fizetése,

mégis megérheti neki, ennyivel is sokat segíthet távoli népes családján. A jelek szerint vannak nálunk szegényebbek is a világon. Hogy jó itt, azt a visszatérő fecskék is tanúsítják. Most is vígan röpdöstek vendéglátó házunk körül. Az eresz alatt igazán sok a fecskefészek. Tavaly negyvennél többen számoltunk. Most már csak mintegy felében várták a fiókák a szülők hozta betevő falatot. Ki mekkorát, a szerencsétől függően. A kicsinek kicsi, a nagynak nagy! – jutott eszembe a régi tréfás gyerekmondóka. Nem tréfa az, ma is világszerte alkalmazzák. Főleg a folytatást: Ha a kicsinek nem tetszik, a nagy üsse pofon, hogy törjön ki a fogaaaa! Akkor már inkább szembesüljünk azzal a versikével, amivel kisgyermekkoromban ugrottak a torockói játszótársak, amikor a paralízisjárvány elől Enyedről oda menekítettek a szüleim. Ha almát kívánnál, „várd meg az estét, jönnék a kecskék, húzd meg a farkát, potyognak az almák!” Kecskéket most nem lát-tam.

Kütyükbe zárt gyerekkor

Sófalvi Szidónia

Az egyik kedvenc gimnáziumi emlékem az, amikor egy barátnőmmel iskola után átmentünk az iskolánk melletti játszótérre. Meglepetésünkre a játszótéri két hinta éppen üres volt. Nevetve futottunk oda, ledobtuk a táskáinkat, felpattantunk a hintára, és órákon át beszélgettünk, hintáztunk. Végül anyukám hívott, hogy kész az ebéd, ideje hazamenni.

A gimnázium után sokáig nem jártam arra, egészen tavalyig, amikor a párommal sétáltunk a környéken, és megmutattam neki a kedvenc parkomat. Arra számítottam, hogy gyerekszivaj tölti be a teret, de meglepődve láttam, hogy bár voltak kisgyerekek a szülekkel, a nagyobbak (kis- és nagyobb iskolások) inkább a padokon ültek, és a telefonjukat nyomkodták.

Hogy jobban értssem a gyerekek médiahasználatának pszichológiai hatásait,

dr. Bakk-Miklósi Kinga pszichoterapeutát, egyetemi tanárt, a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem Tanárképző Intézetének vezetőjét kérdeztem. Beszélgettünk a képernyőidő hatásairól, a szülői szerepekről és arról is, hogy milyen jövő várhat azokra a gyerekekre, akik a digitális világban nőnek fel.

Elsőként arról kérdeztem, milyen hatással van a gyerekek pszichés fejlődésére, ha inkább képernyő előtt töltik az idejüket ahe-lyett, hogy a szabadban játszanának. Dr. Bakk-Miklósi Kinga szerint ez nemcsak a figyelmet és az alvást befolyásolja, hanem a szociális készségek fejlődését is. Kiemelte, hogy az online kommunikáció nem helyettesíti az emberi kapcsolatokat. Mint mondta: „A kapcsolódást nehezíti, elmegy egy nagyon fontos szelet az életükből, ami az embertől emberig, lélektől lélekig való kapcsolatfelvételt jelezné, azt, hogy tudok valamit kezdeni a tekintetteddel, a testeddel, a közelségeddel (...) Tudok mit kezdeni, nemcsak a te tested-

del, hanem a magam testével, a kezemmel, lábammal, a vállammal(...)”. Szerinte ezt a típusú kapcsolódást tanulni vagy újratanulni szinte lehetetlen.

Kincsesbánya

Ezután a klasszikus és digitális játékok szociális hatásait vettem górcső alá. Szerinte a klasszikus játék egy kincsesbánya. Több olyan helyzet van, például akár egy társasjáték esetében, amivel a nagybetűs életben is találkozhatnak. Megtanulnak harcolni, illetve kiállni magukért, megtanulják kezelni a vereséget éppúgy, ahogy a győzelmet, és megtanulják akár azt is, hogy hogyan reagáljanak például a másik fél vereségére. Ahogy ő mondta: „Ezek olyan dolgok, amelyekre a játék megtanít, a játékhoz való viszonyulásunkban a gyerekkorban leképeződik a világ. Egy csomó mindent ki lehet próbálni és sok mindent meg lehet élni. Ez az, amit a digitális játék nem ad. Van, amit ezekből meg tud adni, de messze nem annyit.”

A mozgáshiány mentális következményei is szóba kerültek

A szakértő rámutatott, hogy a test passzivitása az érzelmekre is kihat: bezár, fásulttá, szomorúvá tehet. A mozgás szerinte nemcsak sportolás lehet, hanem akár a városi gyaloglás vagy biciklizés is. „A közlekedést határozattan lehetne a mozgás nevében tenni. Ezzel azt mondom, hogy arra kell kapacitálni a gyerekeket, hogy gyalog vagy biciklivel járjanak. A városban való közlekedés is lehet egy mozgásforma, még akkor is, ha a gyermek nem jár sportolni.”

Ahogy a mozgáshiány hatásairól beszélt, egyre jobban foglalkoztatott, hogy hol lehet a határ a még egészséges és a már ártalmas képernyőidő között. Dr. Bakk-Miklósi Kinga szerint iskoláskor előtt egyáltalán nem lenne ajánlott az okoseszköz használata. Alsó tagozatos korban legfeljebb napi egy, felsőben három óra lenne az egészséges határ. Hozzátette: „ (...) ehhez képest, hogyha a gyer-

mek – de nem csak gyermekek, merthogy ez egy korprobléma – képernyőidejét nézzük, az sokszor öt, nyolc, tíz órát tesz ki”.

A digitális függőség jelei hasonlóak más addikciókhoz

A gyerek ingerlékeny lesz, ha el kell tennie a telefont, visszahúzódik a közös programoktól, és már nem lel örömet más tevékenységekben. Beszéltünk arról is, hogy a közösségi oldalak is veszélyforrást jelentenek, nem csak a játékok – a gyerekek gyakran követnek olyan influenszereket, akik nem nekik való mintákat mutatnak. Előfordul, hogy éretlen koruk ellenére „felnöttesen” viselkednek, de egy komolyabb helyzetben mégis tanácsstalnul reagálnak.

A beszélgetés végén a pszichoterapeuta a szülők szerepét hangsúlyozta. Úgy véli, az okoseszköz mellé „használati utasítás” is járna – amit a gyerekek nem tudnak maguktól megtanulni és alkalmazni. „Ez a szülő kezében van elsősorban” – emelte ki.

Megkérdeztem azt is, hogy hogyan hat a digitális világ a gyermekkori barátságokra. Szerinte kizárólag online kapcsolatok nem helyettesítik az igaziakat – hiszen lehet, hogy egy hamis profil mögött lévő egyénnel beszélget a gyerek. Kiemelte : „Ha választani kell, akkor inkább csak az offline”.

A szülői minták

Végül szó esett a szülői mintákról is: a gyerekek digitális és valódi világhoz való viszonya nagyban függ attól, mit látnak otthon. A szabadban töltött idő minősége is számít – fontos, hogy ne csak telefonozzanak, hanem valóban jelen legyenek egymás számára, akár egy közös kirándulás során. Beszélgessen és érezze jól magát a család együtt.

Zárásként szóba került az is, hogy egyre több szülő próbálja visszaszorítani az eszközhasználatot azzal, hogy „butatelefont” vesz a gyermekének. Dr. Bakk-Miklósi Kinga szerint ez jó irány, hiszen „valamit vissza lehet hozni a normalitásból”.

HÉTKÖZNAPI TÖRTÉNET

Nagy Székely Ildikó

Történetsorozatomban ritkán szoktam visszatérni korábbi szereplőkhöz, Krisztinához azonban újra meg újra muszáj. Olyan ez, mint amikor az ember lánya elfárad és megszomjazik. Olyankor mindenképpen keresni kell egy üdítő vizű forrást. Ha a lélek vagy az elme szomjas, akkor a legjobb, ha Tündérföldjén keresgélünk, én legalábbis rendszerint ott próbálkozom, és olyankor mindig элем toppan – dehogy toppan, inkább szökken, libben, felragyog – ez a most már las-san kilencéves boldogságforrás.

Kicsivel több mint három éve kezdtem el „kéregetni” Krisztina igazi mesélő tehetséggel megáldott édesanyjától a különleges szavakban, mondatokban és gondolatokban kikristályozódó élettörténet-cseppeket. A napokban újra nagyon kellett egy „dózis”, és egy teljesen spontán pillanatban – még számomra is váratlanul – kisóhajtott kérés után meg is kaptam.

Az igazsághoz hozzátartozik, hogy a marosvásárhelyi Waldorfiskola első osztályát elvégzett tündérlányról már nyár elejétől gyűjtögettem a lélekfalra vetíthető pillanatképeket. Édesanyja akkori-ban mesélt a tanévzáró hagyományosan különleges Szent Iván-napi

tűzpróbájáról, amikor a göndör fürtű székeség első alkalommal ugrotta át a lángokat önállóan, a szülei kezek megtartó biztonsága nélkül. Aztán elkezdődött a vakációs nappali táborok időszaka, először a sulis, majd a román tábor hete. Krisztina mindkettőt nagyon élvezte, utóbbi alatt pedig egy-két szóbravúrral is meglepte a családot, mégpedig magyarul.

– Azt mondja egyik tábori nap után a lányom – mesélte az édesanya –, hogy aki szomorú és morcos is egyszerre, az „szomorci”.

Aztán jött is a következő poén: – Összezörrentünk kicsit Krisztinával a heti úszótanfolyam előtt, és látta rajtam, hogy elsomorodtam. Erre azt kérdezte: „Most meg miért olyan lapos az arcod? Müngüske kedvedben vagy?”

A napokban Krisztina újra táborozott, de ezúttal az édesanyjával együtt. Egy igazán mesebeli helyen, Korond és Farkaslaka között, egy erdőszélen töltöttek el három napot: egy anya-lánya hétvége, továbbbi 24 szülő-gyerek párosával.

– Kicsit cserkészés volt a hangulat ezen a csodálatos együttlétén – kezdett legújabb közös történetükbe az édesanya. – Három korosztályhoz tartozó gyermekek és

fiatalok jöttek el az édesanyjukkal, a legfiatalabb táborozó gyerek hat, a legidősebb 16 éves volt. Az érkezés napján, pénteken ismerkedős és bizalomjátékokkal örvendeztettek meg a szervezők. Az egyik játéknál mindenkinek meg kellett mondania a nevét, és egy tulajdonságot is hozzá kellett tennie a neve kezdőbetűjével. Az egymás után következőknek el kellett ismételniük az előttük elhangzottakat. Mi éppen a kör végén kerültünk sorra, és a lányom 90%-ban hibátlanul fel tudta sorolni a többiek nevét és az említett tulajdonságot. Én már nem voltam képes erre a teljesítményre – kacagta el magát Krisztina szülője, aztán folytatta az élménybeszámolót. – Szombaton megannyi program várt ránk, volt anya-lánya sütikészítés, de úgy, hogy a gyerek a főnök, lovaglás, szekerezés, színés stílustanácsadás Ragyogjon minden anya-lánya címmel, nagy közös aerobic-, illetve zumbaszerű tánctanulás és asztaliteniszezés is. Közben társasjátékozni és focizni is lehetett. Nem voltak egymásra zsúfolva ezek a programpontok, fel lehetett közöttük szusszanni, kávézni, lazítani, a táborhely teraszán vagy séta közben levélsusogást hallgatni. A táborzáró napon, vasár-

nap jött el a kalandparkozás ideje, abból is kivettük a részünket, igaz, Krisztina ezúttal is ügyesebbnek bizonyult nálam. A rengeteg élmény mellett új barátságok is születtek. A lányom leginkább Bogival, egy Angliából érkezett édesanya gyerekeivel találta meg a közös hangot. Ennek a kislánynak valamiért – nem orvosi kezelés miatt, hanem egyéb, számomra ismeretlen okból – elhullt a haja. Az együttlét végén telefonszámot cseréltünk az édesanyjával, a lányok ugyanis tudunkra adták, hogy a továbbiakban is szeretnének még beszélgetni. Krisztina ezt mondta nekem az új barátság kapcsán: „Én már nyertem ezzel a táborral, mert megismertem egy különleges kislányt”. A legtöbb vele egykorú gyerek biztos, hogy a gazdag programkínálatból emelt volna ki valamit, neki azonban ez az új barátság lett a legnagyobb érték. Azt hiszem, ez elég nagy lelki érettségre utal.

Az anya-lánya hétvége résztvevői többször is megkérdezték Krisztina édesanyját, hogy nem Waldorf-iskolába jár-e a lánya, ez ugyanis kitűnt a közvetlenségéből, a természetességéből, abból, hogy van benne tartás, és van önálló véleménye a dolgokról.

– A legnagyobb érdem ezért az óvó néniket illeti, hiszen övék volt a munka oroszlánrésze. Ezekben a napokban fogalmazódott meg bennem a gondolat, miszerint a mag el van vetve, most már csak ápolgatni kell – mondta Krisztina édesanyja, majd a három nap legvarázslatosabb pillanatát idézte fel.

– Szombat este körbeültük a tábortüzet, és a vendéglátóink bátorítottak, hogy lehet énekelni. A pillanatnyi csendben, miközben csak a tűz ropogása hallatszott, felcsendült a Waldorf-óvodában tanult és az iskolában is sokat énekel dal: „Szellő zúg távol, alszik a tábor, alszik a tábor, csak a tűz lángol...” A lányomé volt az az éjszakát betöltő, tiszta gyerekhang. Egy kicsi, őszinte lélek éneke minden hátsó gondolat és korlát nélkül, csak önmagáért az éneklés öröméért, az élet szépségének dicséretéért. Szívszorítóan megható volt számomra a perc, amibe aztán én is belekapaszkodtam, halkan kísértem a saját hangommal a lányomé. Olyan némaság lett úrrá körülöttünk, amilyent azelőtt talán sosem érezkeltem. Amikor a dal végére értünk, megtapsoltak, a lányom pedig meghajolt. Azt hiszem, számomra ez volt az idei nyár leggyönyörűbb ajándéka, amiből biztos, hogy még sokáig táplálkozom.

SZERKESZTI: BENEDEK ISTVÁN

Az idei első hat hónapban 2,4 milliárd italcsomagolást váltott vissza a lakosság

Az idei első félévben mintegy 2,4 milliárd italcsomagolást váltott vissza a lakosság a betétdíjas visszaváltási rendszeren (SGR) keresztül, az ezt működtető RetuRo vállalat pedig 176.000 tonnás mennyiséget szállított az újrahasznosító állomásokra.

A RetuRO hétfői tájékoztatása szerint csak júniusban 506 millió italcsomagolást váltottak vissza, ami a piacra került teljes mennyiség 75 százalékát jelenti.

Az idei első hat hónapban a visszaváltási arány hozzávetőlegesen 79 százalékos volt.

A betétdíjas visszaváltási rendszert 2023 novemberében helyezték üzembe Romániában. Az ezt működtető RetuRO vállalat nonprofit társaságként folytatja tevékenységét. A vállalatot három magánrészesvényes alkotta konzorcium hozta létre. Ezek a Romániai Sörgyártók Szövetsége a Környezetért (30 százalékos részesedés), az Üdítőital-gyártók Szövetsége a Fenntarthatóságért (30 százalékos részesedés) és a Kiskereskedők Szövetsége a Környezetvédelemért (20 százalékos részesedés). A vállalatban 20 százalékos részesedése van a román államnak, amelyet a központi környezetvédelmi hatóság, a környezetvédelmi minisztérium képvisel. (Agerpres)

INS: az első negyedévben 13,7 százalékkal nőtt a romániai háztartások átlagjövedelme

Az idei első negyedévben 9148 lej volt a romániai háztartások havi átlagjövedelme, 13,7 százalékkal nagyobb mint 2024 ugyanezen időszakában; a kiadások az összeg 83,8 százalékát kitevő 7667 lej vitték el – derül ki az Országos Statisztikai Intézet (INS) hétfőn közzétett adataiból.

A hivatalos statisztikák szerint a háztartások átlagjövedelme 9148 lej volt, az egy főre jutó bevétel pedig 3682 lej, ami a tavalyi negyedik negyedévhez mérten 6,8, illetve 7,5 százalékos növekedést jelent.

A pénzbeli jövedelem háztartásonként átlagosan havi 8578 lejt (személyenként 3453 lejt), a természetbeni jövedelem pedig háztartásonként havi 570 lejt (személyenként 229 lejt) tett ki idén január és március között. Ez 7,8 százalékos növekedést, illetve 6,4 százalékos csökkenést jelent az előző három hónaphoz képest.

Az átlagban 6257 lejes összegű bruttó havi bérjövedelmek és a hozzájuk kapcsolódó egyéb bevételek a háztartások összes jövedelmének 68,4 százalékát jelentették. Emellett a szociális ellátásokból származó, átlagban 1874 lejes jövedelem (20,5 százalék), valamint a természetbeni jövedelem (6,2 százalék) is hozzájárult a háztartások teljes jövedelméhez.

Lakóhely szerinti bontásban a

városi háztartások havi jövedelme átlagban 10.469 lej volt az idei első trimeszterben, 1,4-szer nagyobb, mint a vidékieké. Az egy főre jutó bevétel a városi háztartásokban 4352 lej volt, 1,5-ször nagyobb a vidéki háztartásokban regisztrálnál.

Városon a fizetések és a bér jellegű juttatások tették ki a teljes jövedelem 73,7 százalékát, vidéken ez az arány 13,4 százalékponttal kisebb volt. A szociális juttatásokból származó összegek vidéken a jövedelem 22 százalékát jelentették, ami 2,5 százalékponttal nagyobb arány a városon jegyzetnél. A természetbeni jövedelem az összbevétel 10,2 százalékát tette ki vidéken, ez az arány 2,8-szor nagyobb a városon jegyzetnél.

A háztartások átlagos havi pénzbeli kiadása 2025 első negyedévében 7199 lej (személyenként 2898 lej) volt, 5,7 százalékkal haladta meg az előző negyedévi kiadásokat.

A háztartások kiadásainak 60,1 százalékát (4610 lej) a fogyasztási kiadások tették ki az idei első három hónapban, 34,5 százalékát (2645 lej) a helyi és központi adók, illetékek, társadalombiztosítási járulékok, 1,7 százalékát (134 lej) pedig a háztáji gazdálkodással kapcsolatos költségek (a tenyészállatok és baromfik etetésére, vetőmagra, állatorvosi szolgáltatásokra stb. fordított kiadások) – derül ki az INS adataiból. (Agerpres)

Az agrárium nem csupán szakma – ez egy életforma

Hagyomány, innováció, fiatalos lendület

A Nyárádmente számos településéhez hasonlóan Nyárádkarácson község identitásának is meghatározó része az agrárszektorban végzett munka. Fazakas Csaba fiatalos lendülettel, tudatosan építi jövőjét – a mezőgazdaság iránti szenvedéllyel, a hagyományok és a modern technológia ötvözésével.

Szeredai Vivien

Csabától megtudtuk, hogy bár ma már szenvedélyesen kötődik a mezőgazdasághoz, ez nem volt mindig így. „Ez egy életforma, én pedig ebben nőttem fel. Gyerekkoromban mindig menni kellett dolgozni, még iskola után is, azt nagyon utáltam. Aztán úgy alakult, hogy időközben megszerettem, és egyértelmű lett számomra, hogy ezzel akarok foglalkozni” – mondta. Frissen diplomázott a Kolozsvári Agrártudományi és Állatorvosi Egyetem kertészmérnöki szakán, ahová elsősorban a szőlőtermesztés és borászat iránti rajongása miatt jelentkezett. Bár a család korábban nem foglalkozott borászattal, számára mégis ez lett a fő irány – olyannyira, hogy ebben a szakágban mesterképzésre is jelentkezik Budapesten. Öt évvel ezelőtt pályázati támogatással 70 ár területen szőlőültetvényt telepített, amelyben jelenleg 400 tőke csemegezőlő és 2500 tőke fehérborszőlő található.

Zöldségtermesztéssel is foglalkozik, jelenleg majdnem kéthektáryi területet művel meg: másfél hektáron csemegekukoricát, harminc áron pedig padlizsánt és gogospaprikát termeszt.

„A későbbiekben is úgy terve-

zem, hogy ne csak egy lábon álljunk, hanem legalább kettőn vagy inkább három, ha a gyümölcsstermesztést is bevonjuk. Persze mindent családi gazdaság keretében” – hangsúlyozta. Saját területeit barátnőjével közösen gondozzák, ez az egyetemi évek alatt sem volt máskepp. Bár néhány éve már önállóan gazdálkodik, a családi gazdaság vezetésébe mai napig besegít.

Fazakas Csaba rámutatott, hogy az agrárszektor súlyos munkaerőhiánnyal küzd, annak ellenére, hogy nagy szükség lenne dolgos kezekre. Kiemelte, hogy ehhez a megfelelő szakképzettség hiánya is nagymértékben hozzájárul.

„Én nagyon sokat tanultam az egyetemnek köszönhetően, amit aztán gyakorlatba is tudtam ültetni Kolozsváron és itthon is. Nem mellesleg nagyon jó kapcsolatokat lehet kialakítani szakmai téren – és nem csak –, ami rendkívül fontos. Úgy gondolom, hogy az egyetem képes megadni a megfelelő szakmai képesítést, azonban kétirányú a dolog, mert a diákoknak is akarni kell tanulni és fejlődni” – mondta. A szakmai hozzáértés fontosságát Fazakas Miklós, a Romániai Magyar Gazdák Egyesületének (RMGE) Maros megyei elnöke is kiemelte, rámutatva arra, hogy bizonyos készségek az értékesítés során is kulcsfontos-

ságúnak számítanak. „Zöldségből és gyümölcsből az ország 80 százalékos importra szorul. Ennek egyik fő oka a munkaerő és a megfelelő szakmai tudás hiánya, mivel nélkülük nem lehet előteremteni azt a minőséget és termelési kapacitást, amit a piac elvár” – mondta. Hangsúlyozta, hogy az országban lévő hipermarketek – ahol az értékesítés nagy része folyik – „vadásszák” azokat a helyi termelőket, akik biztosítani tudják a nagy mennyiségű termékellátást, vagyis a lehetőség adott lenne mindenki számára.

Fazakas Csaba kitért a globális felmelegedés okozta változásokra is, amelyek jelentős mértékben befolyásolják a mezőgazdaságot.

„Egyelőre azt látjuk, hogy a tavaszok sokkal hidegebbek lettek, a nyár és az ősz pedig nagyon száraz. Erre fel kell készülni, főleg öntözés szempontjából, ha valaki zöldségtermesztéssel foglalkozik, de ma már a szőlősből is nagy előnyt jelent, ha van öntözőrendszerünk. Az éves csapadékmennyiség talán csak minimális mértékben csökkent, viszont az eloszlása teljesen megvál-

tozott, tavasszal például nagyon sokat esik” – tudtuk meg.

Kérdésünkre, hogy okoznak-e kárt a medvék a terményekben, Csaba elmondta, hogy bár több gazdától is hallotta, hogy a nagyvadak a Nyárádmentén garázdálkodnak, saját területein eddig szerencsére nem tapasztalt problémát. „A vaddisznókhöz hasonlóan komoly kárt tudnak tenni például a kukoricában, ezért bekerítettük a területeket villanypásztorral, így próbáljuk megvédeni a termést” – mondta.

Fotó: Nagy Tibor

Sorsoltak a kosárlabda-Románia-kupában

Bálint Zsombor

Elkészítették a férfikosárlabda-Románia-kupa menetrendjét. A sorozatot a tavalyihoz hasonló rendszerben bonyolítják le, a különbség az, hogy 17 csapat iratkozott be, így egy selejtező kört is szerveznek, illetve a továbbjutás nem egyetlen meccsen, hanem oda-vissza rendszerben dől el.

A marosvásárhelyi VSK ellenfele az első körben a Temesvári SCM lesz, az első meccset a Simon László Sportcsarnokban rendezik szeptember 24-én, a visszavágóra szeptember 28-án kerül sor.

A párharc győztese a második körben a Galaci CSM–Nagyszebeni CSU párharc továbbjutójával találkozik, az első meccset az utóbbi győztese rendezi. A kitűzött időpontok: december 17. és 23.

A kupa nyolcas döntőjére februárban kerül sor Nagyváradon. A házigazda CSM, a Kolozsvári U-BT, a CSO Voluntari és a CS Vâlcea 1924, azaz az első bajnokság első négy helyezettje selejtező nélkül vesz részt a tornán.

Talán sokak számára meglepő, hogy a bajnoki menetrendről még nem döntöttek, noha általában a kupasorsolással együtt szokták az egyes fordulók párosítását is kisorsolni. Ennek hátterében az állhat, hogy még mindig nem tisztázódott, hogy miként kezeljék a Kolozsvári U-BT ügyét, amely az ABA Li-gában szándékozik indulni. Már az a tény, hogy 17 csapat iratkozott be a kupába, arra enged következtetni, hogy amennyiben az U-BT nem játszik az alapszakaszban, lehet 16 együttes a rajtnál. A csapatok névsorából annyit már megtudtunk, hogy – amint sejteni lehetett – a Bukaresti Agronomia nem iratkozott be a bajnokságba, a helyét a 15. helyen végzett Petrolul Ploiești veszi át, míg a Bukaresti ASE lehet az esetleges beugró, hogy a bajnokságot ne páratlan számú csapattal rendezzék, amennyiben az U-BT kimarad. A kupa első körének időpontjaiból pedig szinte biztosra vehetjük, hogy a bajnokság október 4-én rajtol az első forduló mérkőzéseivel.

A férfikosárlabda-Románia-kupa párosításai és programja

Selejtező kör (szeptember 16. és 19.): CSM Tg.-Jiu–Bukaresti ASE.

Első kör (szeptember 24. és 28.): CSM Tg.-Jiu/Bukaresti ASE–Bukaresti Dinamo, Marosvásárhelyi VSK–Temesvári SCM, Galaci CSM–Nagyszebeni CSU, Bukaresti Steaua–Petrolul Ploiești.

Második kör (december 17. és 23.): SCMU Craiova–FC Argeș Pitești, Brassói Corona–Bukaresti Steaua/Petrolul Ploiești, Bukaresti Rapid–CSM Tg.-Jiu/Bukaresti ASE/Bukaresti Dinamo, Galaci CSM/Nagyszebeni CSU–Marosvásárhelyi VSK/Temesvári SCM.

A februári nagyváradi nyolcas döntő résztvevői a második kör négy győztese, valamint a Nagyváradi CSM, a Kolozsvári U-BT, a CSO Voluntari és a CS Vâlcea 1924.

Viccnek is rossz: negyedszerre sorsoltak a női röplabda-bajnokságban

Bálint Zsombor

Negyedszerre is újrásorsolták a női röplabda-bajnokság programját, miután a FC Argeș Pitești visszalépett.

Emlékeztetőül: az eredeti sorsolást 12 csapat számára tartották, majd kiderült, hogy a bukaresti CTF Mihai I nem kíván feljebb lépni, a CSM Târgoviște sem iratkozik be az élvonalba, így tíz csapat maradt. Ezért, annak érdekében, hogy ne álljon két csapat minden fordulóban, a programot újrásorsolták. Eddig semmi rendkívüli, hasonló már előfordult, azonban nemsokára kiderült, hogy a Kolozsvári U, amely kiesett az előző idény végén, mégis elfogadja a szövetség meghívását, így újra 11 csapat volt a mezőnyben, ezért ismét sorsolni kellett, hisz most már a 12 csapatos Berger-táblázatot kellett figyelembe venni. Már eddig is neveléses volt az egész, azonban július végére újabb csavar következett be a történetben: a FC

Argeș is közölte, hogy nem áll rajthoz. Valószínűleg a szövetségben is érezték, hogy ez már kicsit sok lesz, ezért felajánlották, hogy vegyék ismét érvényesnek a második sorsolást, ahol a FC Argeșt egyszerűen helyettesítsék be Kolozsvárral, azonban ebbe a klubok nem egyeztek bele. Sorsoltak hát negyedszer is!

A legújabb változat szerint a marosvásárhelyi CSU Medicina az első fordulóban hazai pályán a Kolozsvári U-t fogadja, ezt követően a Konstancai CSM otthonába látogat. Következik: Bukaresti CSM (hazai), CSO Voluntari (idegenben), Lugosi CSM (h), Brassói Corona (i), Balázsfalvi Alba Volei (h), Bukaresti Rapid (h), Bukaresti Dinamo (i).

A bajnoki idény várhatóan október 11-én vagy 18-án rajtol, s mivel csak tíz csapat van, nem esik ki senki. A marosvásárhelyi klub továbbra sem kö-zölt semmit arról, hogy milyen kerettel és szakmai stábbal vág neki a bajnokságnak.

Végig vezetett, kikapott a Kolozsvári U

A labdarúgó-Szuperliga 3. fordulójának zárómérkőzésén két európai csapat találkozott. A Kolozsvári U viszonylag korán, a 32. percben vezetéshez jutott, előnyét pedig hosszú ideig őrizte. Már-már készen álltunk elkönyvelni a vendégsikert, ám a 87. percben Craiova büntetőhöz jutott, és Al-Hamlawi, a palesztin származású svéd labdarúgó a keresztléc alá vágta a labdát a tizenegy méteres körből. És nem volt vége, hisz a palesztin nem állt itt meg, és a 90+1. percben csapata győztes gólját is megszerezte, a kétségbeesésbe kergetve Ovidiu Sabău a kolozsváriak kispadján.

A mérkőzés szokatlan közjátékaként a 72. percben a CSU Craiova hármat cserélt, azonban csak két játékosuk vonult le a pályáról. Még szerencse, hogy a tartalék játékvezető észrevette, hogy a ház-

igazdák 12-en vannak, és időben letessékelte a magát pályán felejtő Stevanovićot...

A nap másik találkozóján Botoșani-nak nem okozott gondot az Unirea Slobozia nagy arányban való legyőzése. Utóbbiak szerencséje, hogy a mezőnyben legalább két nyilvánvalóan gyengébb csapat is van: a Metaloglobus és Csíkszereda.

Eredményjelző

Labdarúgó-Szuperliga, 3. forduló: Metaloglobus–Petrolul Ploiești 0-3, FK Csíkszereda–Bukaresti Rapid 0-2, Aradi UTA–Nagyszebeni Hermannstadt 1-0, FCSB–Konstancai Farul 1-2. Kolozsvári CFR–FC Argeș Pitești 0-2, Galaci Oțelul–Bukaresti Dinamo 2-1. FC Botoșani–Unirea Slobozia 4-0, CSU Craiova–Kolozsvári U 2-1.

Superbike-vb

Razgatlioglu tökéletes hétvégét zárt a Balaton Parkban

A címvédő és kétszeres világbajnok török Toprak Razgatlioglu az első két futamon aratott diadala után a vasárnapi harmadik versenyt is megnyerte a gyorsaságimotoros Superbike-világbajnokság Superbike kategóriájában a balatonfőkajári Balaton Park versenypályán.

A BMW 28 éves motorosa mögött összetettbeli legnagyobb riválisa, az olasz Nicoló Bulega (Ducati) zárt másodikként, míg a brit Sam Lowes (Ducati) harmadikként.

A török vb-címvédő így a vb-pontversenyben már 26 pontos különbséggel vezet Bulega előtt, az idényből pedig négy forduló van hátra.

Razgatlioglu a pole pozícióból startolva megnyerte a szombat délutáni első futamot, majd a vasárnap délelőtt rendezett Superpole-viadalon – amely a géposztály történetének 1000. vb-versenye volt – szintén magabiztosan győzött.

Ennek megfelelően a vasárnap délutáni futamon is az élről startolhatott, s bár a rajt után veszített egy pozíciót, azonnal visszatámadott, az első adandó alkalommal előzött, és visszaállt az élre. Innentől kezdve folyamatosan tudta növelni az előnyét az üldözőivel szemben, s Bulega hiába produkált óriási felzárkózást – a 10. pozícióból kezdett és néhány kör után már második volt –, csak akkor lett volna esélye utolérni Razgatlioglut, ha a török motoros hibázik. A címvédő ugyanakkor ezt a „szívességet” nem tette meg riválisának, sorra futotta meg a leggyorsabb köröket, s végül több mint 10 másodperces előnnyel nyert.

Razgatlioglu így tökéletes hétvégét zárt, a pole pozíció megszerzése mellett mindhárom futamon diadalmaszkodott, és újabb lépést tett harmadik vb-címe felé. „Fontos volt számomra, hogy a délelőtti versenyt megnyerjem, mert az volt a bajnokság történetének 1000. futama, persze most már az 1001. is megvolt, és azon is sikerült győznöm. Fekszik ez a pálya a motorozási stílusomnak a lassú kanyarokkal és síkánokkal, és szerintem ez volt az elsődleges oka annak, hogy ilyen jól

Fotó: MTI

sikerült ez a hétvége, illetve, hogy az utolsó futamon több mint 10 másodperces különbséggel sikerült győznöm” – nyilatkozta Razgatlioglu.

A vasárnap délutáni versenyen 19 motoros állt rajthoz, a szombati tömeges bukás következtében ugyanis az orvosi stáb négy versenyzőt nem ítélt alkalmasnak az indulásra a hátralévő viadalokon.

Kora délután rendezték meg a Yamaha által támogatott női világbajnokság balatoni második futamát, amelyet az összetettben második helyen álló spanyol Beatriz Neila nyert meg a brit Chloe Jones, valamint a pontversenyben éllovas honfitársa, María Herrera előtt.

A Superbike-osok utolsó futamát követően került sor a Supersport kategória hétvégi második viadalára, amelyen a pontversenyben is vezető olasz Stefano Manzi (Yamaha) diadalmaskodott, akárcsak a szombati első futamon. A programot a Yamaha utánpótlás-szériájának, az R3 Blu Cru világkupának a hétvégi második versenye zárta, ezen az olasz Alessandro di Persio győzött, a magyar induló, a 15 éves Barta Kristóf pedig a 18. helyről rajtolva 19. lett. (MTI)

Belga Nagydíj: Piastri nyert, és növelte az előnyét összetettben

Oscar Piastri, a McLaren ausztrál versenyzője nyerte a Forma-1-es Belga Nagydíjat vasárnap, ezzel 16 pontra növelte az előnyét a világbajnoki pontverseny élén.

A 24 éves pilótának ez az idei hatodik és pályafutása nyolcadik futamgyőzelme.

Piastri mögött az összetettben is második csapattársa, a brit Lando Norris ért célba, a dobogó alsó fokára pedig Charles Leclerc, a Ferrari monacói versenyzője állhatott fel.

A címvédő és négyszeres vb-győztes holland Max Verstappen (Red Bull) negyedik lett.

A futamot az eredetileg kiírt 15 órás időpontban nem tudták elkezdeni, a heves esőzés miatt ugyanis annyi víz volt a pályán, hogy a látási viszonyok nem tették lehetővé a versenyzést. A kényszer-szünet időtartama 1 óra 20 perc volt, azután a biztonsági autó mögött kezdett el körözni a mezőny, majd a negyedik kör végén elindulhatt a száguldás.

A gördülő rajtnál a pole pozíciót birtokló Norrisnak nem sikerült jól taktikáznia, Piastri ugyanis nagyon közel tudott hozzá maradni, és az Eau Rouge kanyarkombináció utáni egyenesben meg is előzte a csapattársat. A további sorrend az élmezőnyben nem változott, Leclerc volt a harmadik, Verstappen a negyedik.

A 12. körben Piastrit és Leclerc-t, valamint Verstappent is a boxba hívta a csapata kerékcserére, Norris egy körrel később járt a boxban, és amint azt a csapatrádión a mérnökével megbeszélte, a kemény keverékű gumit kapta, amellyel a futam végéig tudott menni. A sorrend az élen nem változott, Piastri vezetett, Norris száguldott másodikként, mögötte sorrendben Leclerc és Verstappen érkezett.

Piastri végül úgy döntött, hogy a közepes keverékű gumival megpróbál végigmenni, így a kérdés az volt, hogy a tartósabb abroncsokkal rendelkező Norris utoléri-e őt a hajráig, és ha igen, akkor meg tudja-e előzni. Ez végül nem jött össze a britnek, akinek meg kellett elégednie a második hellyel.

A hétszeres világbajnok Lewis Hamilton, a Ferrari brit versenyzője nagy futamot teljesített, a 18. helyről rajtolva sokat jött előre, és végül hetedikként intették le.

A világbajnoki idény egy hét múlva a Hungaroringen, a 40. Magyar Nagydíjjal folytatódik. (MTI)

KÖZÖNSÉGSZOLGÁLAT

SZERKESZTI: SZER PÁLOS Y PIROSKA

A nyári fürdőzés veszélyei

Folyóparton, tavakban, tengeren

A Maros Megyei Hegyimentő Szolgálat és a megyei tűzoltóegységek csapatai július 25-én, pénteken 24 óra alatt két tragikus vízbe fulladásos esethez vonultak ki, mindkét esetben kiskorúakat kellett keresniük a folyóvízben. Sajnos mindkét gyerek fürdőzése tragikusan végződött. Az ilyen esetek a nyári időszakban gyakoriak, különösen felügyelet nélküli vagy nem megfelelően felügyelt kiskorúak fürdőzése esetén, de a felnőttekkel éppúgy megesik.

Az országos hírek között egy házaspár vízbe fulladásáról is tudomást szerezhettünk, akik pár hónapos gyerekükkel merültek el egy folyóban; mindkét felnőtt életét veszttette, a baba életét egy szemtanúnak sikerült megmenteni. Ezek a tragédiák talán megelőzhetők lehetnek volna egy kis odafigyeléssel és felelősségteljes viselkedéssel. Ezért a Maros Megyei Hegyimentő Szolgálat tanácsait érdemes megfontolni a vízparti biztonságos időtöltés és a hasonló tragédiák elkerülése érdekében.

– Semmilyen körülmények között ne hagyjunk gyermeket egyedül vízparton, még sekély vízben sem.

– Csak kijelölt, biztonságos fürdőhelyeken engedjük a gyerekeket a vízbe.

– A mentőmellény viselése ajánlott, különösen úszni nem tudó vagy gyengén úszó gyermekek számára.

– Ha a gyermek eltűnik a víz közelében, minden másodperc számít,

ezért azonnal értesíteni kell a 112-es egységes segélyhívó számot.

Veszélyhelyzet a természetes vizekben

Az önfeledten nyaralók számára a nyár egyik veszélyforrását a szabad vizek és a strandok jelentik. Minden évben emberáldozatokkal jár, ha az alapvető szabályokat figyelmen kívül hagyjuk. Egy folyó, tó, a hullámozó tenger, de akár egy strandfürdő medencéje is komoly veszélyeket rejt. Évente világszerte több százezer ember fullad vízbe, és a statisztikai adatok szerint az áldozatok fele gyermek. Idén a tengerparti nyaralók között fiatalok is, idősebbek is lelték halálukat a tengerben. De hetente szólnak híradások az ország folyóvizeiben fürdő fiatalok, kiskorúak vízbe fulladásáról is. Július 25-én, múlt hét péntekén a marosvásárhelyi és marosludasi tűzoltókat Maroscsapóra irányították, ahol egy 15 éves gyermek a Marosba fulladt. Ugyanaz-

nap az éjszakai órákban a régeni és dédai tűzoltókat Disznajóra irányították, ahol egy 14 éves gyermek lelte halálát a Marosban.

A vízbe fulladás nem látványos

Folyó- és állóvizekben fürdeni csak azokon a helyeken ajánlott, ahol a tiltótábla nem jelzi annak ellenkezőjét, vagy kifejezetten erre a célra kijelölt fürdőhelynek van nyitvánítva. Szabad vizek mentén a legbiztonságosabb a kijelölt fürdőhelyen való fürdés, tiltott helyeken azonban rendkívül veszélyes. A legnagyobb gondot a bányatavak, illetve a természetes fürdőhelyek jelentik, ahol kiszámíthatatlan a víz mélysége, a folyóvizekben az alattomos sodrás, örvény jelenthet veszélyt. Megeshet, hogy a magabiztosan úszó személy is váratlan nehézségekkel szembesül, például ha a folyó egy szakaszán erős a sodrás, amikor a bajban lévő a víz alá kerülve pánikba esik. Egy ideig vissza tudja tartani a levegőt, megakadályozva a víz bekerülését a légutakba, ám az oxigénhiány egy idő után reflexes levegővételt eredményez, és a tüdőt víz árasztja el, amit a zihálás, kapkodás csak súlyosbít. A szakemberek szerint a vízbe fulladás csendes, gyors és egyáltalán nem látványos. Ennek oka az ösztönös, reflexszerű reakció, mivel a fuldokló nem tud megfelelően levegőt venni, a szervekhez nem jut elegendő oxigén, ezért az áldozat nem tud olyan mozdulatokat tenni, melyekkel segítséget kérhetne. A karok önkéntelenül a víz felszíne alatt eveznek, próbálják a fejet a víz felett tartani, a fej pedig hátrafeszül, hogy a víz szájba jutását megakadályozza. Ezek mind önkéntelen mozdulatok. Ugyancsak ezek az öntudatlan reakciók okozzák azt, hogy a fuldokló nem képes reagálni a környezetére, így az utasításokat sem tudja követni, nem képes segítséget kérni, de a felé nyújtott kezet, tárgyat sem tudja megragadni, a megmentésére

Fotók: ISU

érkezőben megkapaszkodni. Annak ellenére, hogy az utasításokat nem tudja követni, ösztönösen megpróbálja magát a víz felszíne felett tartani, akár úgy is, hogy ezzel a megmentésére érkezőt a víz alá nyomja. Ennek következményeként előfordulhat, hogy a fuldokló segítségére siető személy maga is áldozattá válik.

Tanácsok biztonságos fürdőzéshez

A biztonságos fürdőzés érdekében érdemes a szakemberek tanácsait megfogadni:

– Gyermekeket sem a vízben, sem a vízparton nem szabad felügyelet nélkül hagyni. Csakis szülők, illetve felnőtt felügyelete alatt fürödjenek.

– Lehetőség szerint csak az erre kialakított helyszíneken kell hűsölni, csobbanás előtt pedig mindenképp ajánlatos felmérni a fürdőzésre kiszemelt vízterületet, a mederviszonyokat, ugyanakkor tájékozódni a várható időjárásról.

– Gyengén úszók csak sekély vízben fürödjenek.

– Vízbe ugrás előtt érdemes meggyőződni a víz mélységéről, mivel a rossz helyzetértékelés komoly sérülést, bénulást vagy halált okozhat, akár csak a hídról, épületelemekről való ugrálás.

– Nem ajánlatos közvetlenül étkezés után, tele gyomorral fürödni. Az emésztés utáni fiziológiai állapot az arra hajlamos személyeknél a hideg víz hatásával együtt nagy megterhelést jelent a szívnek, ami szívritmuszavart okozhat, és ennek következtében fulladásveszélyt jelenthet.

– Szeszes ital fogyasztása után, gyógyszer vagy más kábító hatású szer miatti bódult állapotban is tartózkodni kell a szabadvízi fürdőzéstől.

– Napozás után zuhanyzással vagy más módon ajánlott hűsölni, felhevült testtel vízbe ugrani ugyan csak veszélyes, a hirtelen hideghatás reflexes légzésmegállást okozhat. Egy veszélyforrás késői észlelése a pánikreakció beindításán keresztül sodorhatja bajba a fürdőzőt.

– Szív- és érrendszeri, légző-, továbbá mozgásszervi betegségben szenvedők kísérel nélkül ne fürödjenek.

– Aki nem tud úszni, mély vízben ne használjon felfújható fürdőeszközt (gumicsónak, gumimatrax), és azon lehetőleg ne aludjon el.

– A szélben elsodródott fürdőeszközök, felfújható vízi játékok után ne ússzanak, mert az életüket veszélyeztetik, ha ezt mégis megteszik, és elsodródhatnak, maradjanak a felfújható eszközön, míg a segítség megérkezik, ne hagyják el azt.

– Ha valaki úgy érzi, fázik, remeg a vízben, azonnal menjen ki a partra, és törülközzön, szárítkozzon meg.

– Amennyiben hínáros vízen próbálnak átúszni, azt a lehető leg-
rövidebb mozdulatokkal kell megtenni.

– A hirtelen változó, szeszélyes időjárás miatt nagyon fontos figyelni a viharjelzéseket, és az első jelzésre kijönni a vízből.

– Veszélyhelyzetben a 112-es egységes hívószámon kell azonnali segítséget kérni. (sz. p.)

Az apák szülői szabadságáról

Két hónapra emelték

A szülők, beleértve az apákat is, jogosultak szülői szabadságra és juttatásra, ezáltal számukra is lehetővé válik a gyermekük gondozása. Alapvető fontosságú azonban, hogy a szülőket megfelelően tájékoztassák jogaikról, és hogy időben benyújtsák kérelmüket annak érdekében, hogy részesülhessenek a pénzügyi támogatásból.

A szülői szabadságról és a gyermeknevelési támogatásról szóló hatályos jogszabályoknak megfelelően a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal Szociális Segélyek Igazgatósága minden szülőt tájékoztat törvényes jogaikról és a rendelkezésükre álló lehetőségekről. A szülői támogatásra és szabadságra vonatkozó legutóbbi jogszabályi változásokkal egy hónapról két hónapra emelték a gyermekgondozásban kizárólag az apának szánt időt. A szabályozás

azokra a családokra vonatkozik, amelyekben az anya 2023. szeptember 19-től vett ki gyermeknevelési szabadságot. Konkrétan az „apai hónapok” az apának a szülői szabadságra és a gyermeknevelési támogatásra való jogosultságát jelentik két hónapig – a gyermek 2 éves koráig, illetve fogyatékos gyermek esetén 3 éves koráig –, amíg az anya visszatér a munkába.

A jogosultsághoz az apának a gyermek születését megelőző két évben 12 hónapig jövedelemmel

kell rendelkeznie. A törvény azt is előírja, hogy a gyermek szülei nem kaphatnak egyszerre gyermeknevelési támogatást, szülői szabadságot és beilleszkedési ösztönzöt. Ezért, ha az apa nem kér szülői szabadságot, a két hónapos időszakot nem veheti igénybe az anya, és a gyermeknevelési támogatás kifizetése is két hónappal csökken. Ráadásul ebben az esetben az anya csak akkor kapja meg a beilleszkedési ösztönzöt (az állam által a gyermekgondozási szabadság lejártá előtt munkába való visszatérésért felajánlott összeget), ha a gyermek betölti a 2. életévét, illetve fogyatékos gyermek esetében a 3. életévét.

A gyermeknevelési támogatás összegét az apa gyermeke születése

előtti utolsó 12 hónapban elért nettó jövedelme alapján számítják ki, ami az átlagjövedelem 85%-át teszi ki. A gyermeknevelési szabadságban részesülő apa esetében a támogatás nem haladhatja meg a havi 8.500 lejt, és összege a korábban elért jövedelem függvényében alacsonyabb is lehet.

Másrészt a törvény tartalmaz rendelkezéseket arra az esetre is, ha az apa nem felel meg a szülői szabadság feltételeinek, azaz az elmúlt két évben a gyermek születése előtt 12 hónapig nem volt jövedelme. Ilyen esetben az anya kapja meg az apának járó juttatást. Összegezve: a szülők, beleértve az apákat is, jogosultak szülői szabadságra és ellátásra, amely biztosítja számukra a

kisgyermek gondozására fordítható időt. Elengedhetetlen, hogy a szülők megfelelő tájékoztatást kapjanak jogaikról, és időben nyújtsák be kérelmüket, hogy igénybe vehessék ezeket a pénzügyi támogatásokat.

A Marosvásárhelyen lakó személyek a szülői szabadságról és a havi gyermeknevelési támogatásról bővebben a Szociális Segélynyújtási Igazgatóságon (Direcția de Asistență Socială) érdeklődhetnek, telefon: 0365/430-859, whatsapp: 0725-403-315 (hétfő és szerda: 8–14.30; kedd és csütörtök: 8–16; péntek: 8–14 óra között) vagy az intézmény honlapján: www.dastgmures.ro, a Szociális segélyek menüpontban – tájékoztatott a szociális igazgatóság. (szer)

Két fontos piacon is gyengült a Mercedes-Benz

A Nissan és a japán, illetve dél-koreai márkákon túl viszont azt is látni kell, hogy az európai autóipar is nehéz helyzetben van. Nemrég hozta nyilvánosságra a Mercedes-Benz a második negyedév eladási számaait, amelyek finoman szólva sem fényesek. A csillagos márkának ugyanis globális szinten kilenc százalékkal csökkentek az eladásai, ez pedig elsősorban az amerikai és kínai piacon tetten érhető gyengülésnek az eredménye. A gyengülésben szerepet játszik a két ország között megfigyelhető vámháború is, de az is fontos tényező volt, hogy a Mercedes elektromos modelljei iránt tovább csökkent a kereslet.

A vámháború részeként, nem mellesleg, az Egyesült Államokban 25%-os importvámot vezettek be az importautókra és alkatrészekre, ez nemcsak a kínai cégekre érvényes, de tény, hogy őket érinti a legjobban. Trump intézkedéseire válaszul Kína 10%-os vámot vetett ki az amerikai gyártású autókra, köztük ott van a Mercedes is, amely az alabamai gyárából exportál autókat a távol-keleti piacra. Ezek az oda-vissza ható intézkedések vezettek oda, hogy az Egyesült Ál-

lamokban 12%-kal, Kínában pedig 19%-kal estek vissza a Mercedes eladásai. Viszont legalább annak örvendhetnek, hogy Németország kezd magához térni, több értelemben, de az autóvásárlás tekintetében is ott 7%-kal tudták növelni eladásait.

A Mercedes számára szintén jó hír, hogy a részvényesek nem estek pánikba a negyedéves adatok látán, a befektetők ugyanis arra számítanak, hogy ezek a nehézségek ideiglenesek, és a vállalat hosszabb távon stabilizálni tudja a működését. Mindebben nagy szerepe lehet annak is, hogy a gyártónál több modellnél is most történik a generációváltás, a friss modelleknek pedig megvan az esélyük arra, hogy felfrissítsék az érdeklődést és a vásárlási kedvet. Az viszont már egy másik kérdés, hogy mit fog csinálni a Mercedes az elektromos autóival, amelyeknek az eladásai 24%-ot zuhantak az utóbbi időben. Ha a cégnek van is erre receptje, egyáltalán nem kizárt, hogy ugyanazzal a nehézséggel fog szembenézni, mint a Nissan, vagyis a ritkaföldfémek exportjának kínai korlátozásával.

Mercedes-Benz S osztály, talán az egyik legikonikusabb luxus Mercedes

Forrás: Mercedes-Benz

Mégsem biztonságos az egypedálos vezetés?

Az egypedálos vezetés az elektromos és hibrid autóknál figyelhető meg (nem minden modell esetében), és a kifejezés azt takarja, hogy amikor a járművezető felemeli a lábát a gázpedálról, akkor az autó elkezd lassulni, sőt akár teljesen meg is tud állni. Nagyon leegyszerűsítve azt lehet mondani, hogy az elektromos rész miatt beépített inverter szívja a kerekek gördülési energiáját, ezzel töltve az akkumulátort. Vagyis az akkumulátortöltés következtében – nem az indító, 12V-os akkumulátor – lassul, esetleg megáll az autó. Ez így első olvasatra egy kényelmes és praktikus dolognak tűnhet.

Azonban a Kínai Piacszabályozási Hivatal és a Szabványügyi Hivatal úgy értékelte, hogy a megoldás veszélyes, ezért írtak egy rendelkezést, amelynek értelmében nem lehet az új autókban alapértelmezett az egypedálos vezetés. Fon-

tos kiemelni, hogy ez nem azt jelenti, hogy kitiltják a módszert, hanem azt, hogy az alapértelmezett rendszer csak a hagyományos működésű lehet. Tehát a tulajdonos átkapcsolhatja egypedálos vezetésre is. A szigorítást a kínai hatóságok azzal magyarázzak, hogy az egypedálos vezetéssel használt autók el-kényelmesednek, és előfordulhat, hogy vészhelyzetben nem használják időben az üzemi féket, vagy összekeverik a pedálokat. A magyarázat mondjuk elég gyenge lábakon áll, mert az automata váltót használó autók is ugyanúgy elkényelmesedhetnek, ahogyan pánikhelyzetben előfordulhat – egypedálos vezetéssel és anélkül is –, hogy a sofőr összekeveri a pedálokat, ezzel okozva, akaratlanul, még nagyobb problémát.

Az intézkedésnek van viszont egy másik, sokkal fontosabb része is, amit kimondottan érdemes lenne

Európában is bevezetni. Ez pedig az, hogy függetlenül attól, hogy az autó mely rendszerével lassul, a féklámpáknak fel kell villanniuk, ha a lassulás mértéke meghaladja az 1,3 m/s²-ot, vagyis átszámítva, ha az autó másodpercenként mintegy 4,6 km/h-val lassul. A féklámpák felvillanása lassuláskor azért lenne hasznos a Föld bármely részén, mert sok gépjárművezető nincs tisztában az egypedálos móddal, és nem tudja, hogy az előtte haladó autó vezetője nemcsak levette a lábát a gázpedálról, hanem kvázi fékez is, így pedig megnő a ráfutásos balesetek kockázata. Többek között tehát a szabályozásnak a második részét el lehetne tanulni Kínától.

Nem lehet kihagyni a harmadik részt sem, ami európai szemmel nézve viszont minimum megmosolyogtató. Ez pedig az, hogy minden forgalomban részt vevő személyau-

Még meg sem jelent, máris visszavesznek a Nissan Leaf gyártásából

Harmadik generációs Nissan Leaf

Forrás: Nissan

Az elektromos autók egyik élvárosa a Nissan Leaf első generációja volt, ami, bár sokkal kevesebb hatótávot tudott kínálni, mint a korabeli Tesla Model S, és sokkal gyengébb is volt annál, jóval megfizethetőbb. Így nem meglepő, hogy Nyugat-Európában nagyon szép eladási számokat mutatott. Aztán érkezett a második generáció, ami továbbra is jó áron volt, viszont akkorra már nagyságrendekkel nagyobb volt az elektromos autók terén a paletta, így nem volt akkora visszhangja, mint az elődmodellnek, továbbá az sem egy elhanyagolható tény, hogy a második generációs Nissan Leaf esetében gondot jelent a gyorstöltés, ugyanis hajlamos a túlmelegedésre, ebből fakadóan pedig csökken a sebesség, amivel áramot tud felvenni. Ezzel együtt is a Nissan Leaf mind a mai napig egyfajta megfélelője a megfizethető elektromos autónak, ebből pedig következik, hogy sokan kíváncsiak a harmadik generációjára, amely a közeljövőben kell érkezzen. Csak-hogy van egy – nem is olyan kicsi – baj.

A Nissan ugyanis a napokban, még a harmadik generációs Leaf megjelenése előtt, kénytelen volt bejelenteni, hogy visszafogja a gyártási mennyiséget. Ennek hátterében nem a csökkenő kereslet áll, hanem a ritkaföldfém-alkatrészek globális hiánya, ami közvetlenül a kínai exportkorlátozásokból fakad.

A kialakult helyzet egészen biztosan nem tesz jót a márkának, hiszen a Leafnek kulcsfontosságú szerepet szán a Nissan az átalaku-

lási és visszatérési terveiben. Az említett két terv lényegében arra vonatkozik, hogy a vállalat növelni akarja az üzemi hatékonyságot, valamint vissza akarja vezetni a konszernt a nyereségesség útjára. Ennek érdekében pedig komoly döntéseket hoz: nemrég például attól volt hangos a szaksajtó, hogy a cég 15%-os globális munkaerő-csökkentést vezet be, hét gyárat bezárja, valamint a modellfrissítés ütemét is újragondolja.

Ugyanakkor a szűkös ritkaföldfém-ellátás nemcsak a Nissant érinti, hanem számos más modell gyártási volumenére is negatív hatással van, mondjuk egyelőre senki nem hozott nyilvánosságra konkrét számokat ezzel kapcsolatban. Az Automotive News viszont meg nem erősített értesülésre hivatkozva úgy tudja, hogy a Nissan már kénytelen volt két modelljének a bemutatását is későbbre tolni. Ha ez valóban igaz, akkor ez nagyon fájdalmas lehet a márka számára, hiszen minél később tudja bevezetni az újdonságokat – amelyek már ki vannak fejlesztve –, annál nagyobb lesz a lemaradás, annál körülményesebb lesz megtéríteni a befektetést, valamint egyre inkább veszélybe kerül a cég piaci helyzete, részesedése is. Nem elhanyagolandó, hogy a kínai konkurencia, élen a BYD-dal, globális szinten növeli az eladásait. A kínai ritkaföldfém-ellátás korlátozásával tehát minden bizonnyal az is a célja a távol-keleti ország vezetésének, hogy versenyelőnyt szerezzen az ottani autógyártók számára, amelyek nem mellesleg ezer szálon kötődnek a kínai államhoz.

Kínai forgalom, illusztráció

Forrás: Flickr

Összművészeti utcai fesztivál Marosvásárhelyen

Street, azaz utcai fesztivál néven kerül megrendezésre a hét végén Marosvásárhelyen az ötödik utcazene-fesztivál. A háromnapos és három helyszínen zajló rendezvény több mint harminc koncerttel, valamint családi és közösségi programokkal várja a minőségi szórakozásra vágyókat.

„Augusztus 1–3. között jubileumi, ötödik kiadásához érkezik a Street Festival Marosvásárhelyen, amely az elmúlt évek során Erdély egyik legszínesebb összművészeti rendezvényévé nőtte ki magát. Az esemény célja, hogy összekösse a különböző művészeti ágakat, generációkat és közösségeket, és egy sokszínű, nyitott városi élményt kínáljon minden látogatónak” – írják beharangozójukban a szervezők.

A programok a főtéren, az Enescu utcában, valamint a Színház téren zajlanak, mindhárom helyszínen zenei, táncos, színházi, sport- és látványos közösségi események váltják egymást egész nap.

A nagyszínpad fellépői között szerepel a nemzetközileg is elismert Mihail, a Mă ucide ea és Who you are című slágerek előadója, a Prima- és Artisjus-díjas Palya Bea, a magyar nép- és világzene kiemelkedő alakja; a látványos hangzásvilágáról ismert Szempöl, a francia Mouette & Charbons (FR), a kubai ritmusokat képviselő The Cuban Project, a dinamikus szerb Naked Band, valamint a szintén Franciaországból érkező Nadav Tabak. A régió zenei palettáját helyi és térségbeli művészek is színesítik: Jakab Csaba, a Flow Strings, a Mano & Gregor, a Hiding Place, a Dream-

Flow és a Néked zenekar járul hozzá sajátos hangzásvilágával a fesztivál sokszínűségéhez.

Az Enescu utcában kerül sor az esti DJ-programokra, amikor Dr. Panda, Promi, valamint Árcsi elektronikus zenei élményekkel várja a közönséget. Ez a helyszín az interaktív és közösségi programok színtere is lesz, itt kap helyet a Street Rumours nevű beszélgetéssorozat, amely aktuális társadalmi és kulturális témákat dolgoz fel.

A fesztivál külön figyelmet fordít a gyermekekre és családokra is. A gyerekprogramok között szerepel az Ariel bábszínház workshopja és bábelőadása, valamint arcfestés, gyermektetoválás, mászófal, cirkuszi mutatványok és látványos tűzshow. A gyerekek számára kiemelt élményt kínál az Idá Clown (IT) interaktív szappanbuborékos produkciója, valamint a Firebirds (HU) cirkuszi mutatványai és rengeteg sporttevékenység.

A táncműfajok kedvelői a Blessed Dance, a Kiki's Dance Lab, a Bounce Factory Dance Studio és a Borsika néptáncsoport előadásából válogathatnak, szombaton táncház is lesz.

A fesztivál állandó látványelemei között szerepel a közkedvelt guruló zongora, valamint a spanyol Vincent van Hassen utcazenész által teremthető különleges hangulat. A nagyszabású látványshow-kat a Lupii de Foc tűzszonglőrei és a látványos Firebirds teszik emlékezetessé.

A számos célcsoportot megszólító fesztiválon a részvétel ingyenes. (nszi)

Telt házas koncertek, minőségi zene, nagy találkozások

Véget ért a 15. Csíkszeredai Nemzetközi Jazzfesztivál

Három telt házas este, állva tapsoló közönség, itthoni, anyaországi és az eddigi legtöbb külföldi előadó, klasszikus jazzmuzsikával és a műfaj minden újdonságával, távoli kontinensek zenéjével és kulturális üzenetével, fiatal tehetségekkel, meditatív élménnyel – talán így foglalhatjuk össze a 15. Csíkszeredai Nemzetközi Jazzfesztivált.

A Csíki Jazzet még a vihar is elkerüli. Vasárnap este kegyes volt az időjárás a fesztivál zárókoncertjéhez, a kubai Alfredo Rodriguez Trio fergeteges koncerttel zárta a július 24-28. között lezajlott jazzfesztivált.

A rendezvény csütörtökön egy nulladik nappal, a fiatal tehetségek bemutatkozásával kezdődött, a TehetségMUTATÓ programunkon idén három zenekar állt színpadra. Ezt követően két ingyenes koncerttel kedveskedtünk a közönségnek: az ezVAN Trió és Mara Halunga melegített be a fesztiválra.

A fesztivál első napján, a Mikóvár udvarán színes zenei kínálattal vártuk a közönséget: fellépett a fiatal és rendkívül tehetséges székelyudvarhelyi Vajda Attila kvartertjével, a negyven éve fennálló Bega Blues Band, a legmodernebb jazz-zel varázsló londoni Kesson-coda, majd az európai és afrikai zenészekkel hihetetlen energiát hozó Jembaa Groove, akik táncra perdítették a közönséget.

Szombaton ugyancsak színes volt a program: a romániai fiatalokból álló Zaharenco zenekar hozott modern jazzt számos műfaj elemeivel, majd Cenk Erdogan török gitárművész bővölte el közönségünket. Juliana da Silva és Tony Lakatos egy nemzetközi formációval brazil zenével, bossa novával fűszerezett jazzkoncertet tartott, majd a Kéknyúl hozta a funk, a soul és jazz egyedi keverékét, táncos, felszabadító koncertélményt nyújtva.

Vasárnap rögtön telt házzal kezdtünk, a Sárík Péter Trió és Falusi Mariann előadására ezúttal is na-

gyon sokan voltak kíváncsiak. Kellemes átmenet volt a JazzyBIT koncertje, a rock, blues, latino, funky vibráló jazzes harmóniája. Az estet záró Alfredo Rodriguez Trio előadásában is számos zenei műfaj és elem előfordult, a kubai jazzbe ágyazott koncerten hihetetlen energiával és közvetlenséggel szólította, majd táncoltatta meg közönségünket a Grammy-díjra jelölt muzsikuss és zenésztársai.

A fesztivál napjait jam session, örömmzenélés zárta, ezeken az estéken egymás mellett zenéltek a fellépők és a helyi muzsikuskok, inspirálva, tanítva egymást, többször olyan közös zenei produkciót rögtönözve, amely a színpadon is megállta volna a helyét.

Hétfő este a szervezők és az önkéntesek számára szerveztünk még egy találkozót, hogy tudják megbe-

szélni az élményeket, levonni a következtetéseket és megünnepelni a 15. évet.

A fesztivál kísérőrendezvényeként ebben az évben is zajlottak gyermekprogramok, köszönet az ezt felvállaló partnereknek, egyesületeknek. Idén is alkottak a zene dallamaira a Nagy István Művészeti Középiskola diákjai, köszönet nekik és kísérő tanáruknak.

Köszönetünket fejezzük ki a rendezvény társszervezőinek és támogatóinak, partnereinknek, a zenészeknek, az önkénteseknek, a fesztivál kitartó, hűséges és értő közönségének.

Köszönjük a csíkszeredai városháza, Hargita Megye Tanácsa és a Hargita Megyei Kulturális Központ társszervezői munkáját és támogatását, a Nemzeti Kulturális Alap, a MOL-Új Európa Alapítvány „Határtalan nyár” programja, a Szerencsejáték Zrt., a Bethlen Gábor Alap, a Magyar Kormány Miniszterelnöksége Nemzetpolitikai Államtitkárságának támogatását, számos helyi cég a médiapartnerek és a sajtó segítségét, jelenlétét. (közlemény)

„Nem én voltam ellenük, hanem ők ellenem”

Nagy Feró vallomása a hatalommal vívott harcairól

Fotó: MTVA

A magyar rockzene meghatározó alakja, Nagy Feró őszintén mesélt pályája kezdetéről, világsztársága meghiúsulásáról és a politikai üldöztetés éveiről az M5-ön látható Húrokon írt történelem című műsorban. A Kossuth-díjas előadó felidézte, olykor súlyos árat fizetett a véleményéért.

Nagy Feró első gázsija zenészként 35 forint volt, de a zenélés üzleti része sokáig nem foglalkoztatta, mert nem hitte, hogy valaha is megélhet majd belőle. A közönség szeretete és a rockzene nyújtotta szabadság vonzotta. Mint mondta az M5-ön látható, Húrokon írt történelem című műsorban sokáig kísérozzenekarként működtek, például ők hangszerelték Szűcs Judith Táncolj még című dalát is. Egy idő után azonban beleuntak a másodhegedűs szerepbe.

„Eleinte eszünkbe sem jutott, hogy híres zenekar lehet belőlünk. Az első koncerten alig voltak százan, majd a következőn 500-an, a harmadikon 1500-an. Szájról szájra terjedt a hírünk” – kezdett bele sikertörténetébe a Kossuth-díjas előadó. Felidézte, a 80-as években már úgy érezte, hogy nincs esélyük komolyabb karrierre Magyarországon, ezért beíratta az egész zenekart egy angol nyelvtanfolyamra.

„Biztos voltam benne, hogy amit csinálunk, az akár Londonban is megállná a helyét, lenne rá igény, értékelnék. Elkezdtünk angolórákra járni, készültünk arra, hogy valahogy meglógunk. Két-három hónap múlva kijöttek hozzám a rendőrök. Bevonták az útlevelemet...” – osztotta meg Nagy Feró, hogyan esett el az áhított világhírnévtől. Hozzátette, olvasta a róla szóló jelentéseket: folyamatosan megfigyelték őt, volt, hogy egyszerre tizenketten. Viselkedése és véleménye miatt pedig gyakran kellett szembenéznie a hatóságokkal.

„Mindig féltem, hogy amit csinálunk, egy-két hetente. Felébresztettek, bevitték, és betettek a fogdára. Háromszor vertek meg bent, egyszer az utcán. (...) Fájt, de nem ijesztett meg, mert meggyőződésemm volt, hogy igazam van. Nem én voltam a rendszer ellen, hanem ők ellenem” – hangsúlyozta a zenész, aki azt is megosztotta: saját maga választotta a „nemzet csótánya” művésznevet, ha már a „csalogánya” nem lehetett. A teljes beszélgetés újranezhető az adásba kerülés után hét napig a Média-klippen.

Húrokon írt történelem – szombatonként 13 órakor az M5-ön.

MAROS MEGYEI TANÁCS
ELNÖK

2025. július 28-án kelt
246. számú rendelet

a Maros Megyei Tanács nyilvános rendkívüli ülésének összehívásáról

A Maros Megyei Tanács elnöke,

Az utólag módosított és kiegészített, 115/2019. sz. Maros megyei tanácsi határozattal jóváhagyott, a Maros Megyei Tanács szervezési és működési szabályzata 68⁵ cikkelye előírásainak, az utólag módosított és kiegészített, a közigazgatási törvénykönyvre vonatkozó 57/2019. sz. sürgősségi kormányrendelet 178. cikkelyének (2) bekezdése, a 179. cikkely, alátámasztva a 134. cikkely (1) bekezdés a) pontjával, az (5) bekezdés a), a[^]1) és a[^]2) pontja, a 135. cikkely és a 196. cikkely (1) bekezdésének b) pontja előírásai alapján

elrendeli:

1. cikkely (1) Összehívja a Maros Megyei Tanács plénumát nyilvános rendkívüli ülésre 2025. augusztus 1-re 13.00 órától, amely videokonferencia-rendszerben, online fog lezajlani.
- (2) A rendkívüli ülés javasolt napirendtervezete a jelen rendelet szerves részét képező mellékletben van előírva.
2. cikkely (1) A megyei tanács ülésének nyilvános jellegét a gyűlés élő közvetítésével biztosítják az intézmény Facebook-oldalán.
- (2) Az utólag módosított és kiegészített, 115/2019. sz. Maros megyei tanácsi határozattal jóváhagyott, a Maros Megyei Tanács szervezési és működési szabályzatának IV. fejezete, a Maros Megyei Tanács működési szabályzatának 6¹. szakasza speciális szabályainak előírásai alkalmazhatóvá válnak.
3. cikkely Jelen rendeletet közzétesszük a helyi sajtóban és az intézmény weboldalán, valamint továbbítjuk a megye főjegyzőjének, a megyei tanácsosoknak, a Maros Megyei Tanács szakapparátusához tartozó igazgatóságoknak, szolgálatoknak és osztályoknak.

Péter Ferenc
ELNÖK

Ellenjegyzí
Paul Cosma
FŐJEGYZŐ

A Maros Megyei Tanács elnöke 2025.07.28-i 246. sz.
rendeletének melléklete

A Maros Megyei Tanács 2025. augusztus 1-i rendkívüli ülésének
NAPIRENDTERVEZETE

- 1.Határozattervezet a Maros Megyei Tanácsnak alárendelt kulturális intézmények egyes illetékeinek és díjainak a jóváhagyásáról.
Indítványozó: Péter Ferenc, a Maros Megyei Tanács elnöke
- 2.Határozattervezet Maros megye, a Maros Megyei Szociális Ellátási és Gyermekvédelmi Főigazgatóság és a SERA ROMANIA Alapítvány közötti partnerségi egyezmény jóváhagyásáról.
Indítványozó: Péter Ferenc, a Maros Megyei Tanács elnöke
- 3.Határozattervezet a Maros megyei fogyatékkal élő gyermekek speciális szolgáltatásokhoz való hozzáféréseinek javítását célzó együttműködési szándéknyilatkozat jóváhagyásáról.
Indítványozó: Péter Ferenc, a Maros Megyei Tanács elnöke
- 4.Kérdések, interpellációk, válaszok, vélemények.

Péter Ferenc
ELNÖK

FONTOS TELEFONSZÁMOK

- Romtelecom-tudakozó
 - információ - 118-932
 - általános - 118-800
- Központosított ügyelet (Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás): 112
- Rendőrség - 0265/202-305
- SMURD (betegekkel kapcsolatos információk) - 0265/210-110
- Sürgősség szolgálat:
 - gyermekeknek - 0265/210-177
- Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal - 0265/268-330
- Prefektúra - 0265/266-801
- Maros megyei RMDSZ - 0265/264-442 - 0265/262-907
- Gyulafehérvári Caritas, otthongondozó szolgálat, 8–16 óra között: 0736-883-110
- Procardia Egészségügyi Központ
 - 0265/210-087
 - 0770-547-384
- Optika-Optofarm
 - 0265/212-304
 - 0265/312 436
 - 0265/250-120
 - 0265/263 351
- Optolens szemsebészet - 0265/263-351
- Dora Optics
 - 0733-553-976
 - 0733-553-976
- Radiológia, echográfia Dr. Jeremiás István - 0265/222- 446

- DIGI - 0365/400-401 - 0365/400-404
- Áramszolgáltató vállalat - 0800-500-929
- vidék - 0265/929
- Delgaz Grid - 0265/200-928 - 0800/800 928
- Aquaserv:
 - hideg víz-csatorna - 0265/215-702
 - közönségszolgálat - 0265/208-888
 - központ - 0265/208-800 - 08008 208-888
- Fogyasztóvédelmi hivatal - 021-9551
- Vasútállomás - 0265/236-284
- Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés (0-24 óra), professzionális balzsamozás Nemzetközi halottszállítás
 - 0265/215-119
 - 0744-282-710
- Alkony Kft. temetkezés (24 ó.)
 - 0265/263-865
 - koporsók, kellékek, - 0745-606-215
 - koszorúk - 0745-606-269
 - halottszállítás - 0758-047-604

Méltányos reklámdíj fejében
állandó szereplője lehet
a FONTOS TELEFONSZÁMOK
rovatnak.
Várjuk jelentkezését
a 0265/268 854-es telefonon.

Spălătorie și detailing auto

Beltrand

autómosó és -kozmetika

– külső-belső tisztítás
– kárpittisztítás, polírozás, viaszozás

Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.
Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

A hirdetési rovatban
megjelent közlemények,
reklámok
tartalmáért a hirdetésfeladó
vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

ELADÓ tűzifa méterben, 220
lej. Tel. 0756-528-049.
(26267)

LAKÁS

KIADÓ első osztályú, kétszobás lakás a Kövesdombon. Tel. 0741-993-203, 10-20 óra között. (26274)

KÜLÖNFÉLÉK

TETŐKÉSZÍTÉS A-tól Z-ig (cseréplemez), ácsmunka, terasz, vasmunka, szobafestés, szigetelés, kerítéskészítés. Tel. 0742-344-119, Zoli. (26241)

SAKEMBER vállal: tetőkészítést, kisebb javításokat saját anyagból is, bádogosmunkát, vakolást, meszelést, kerítéskészítést (vasból is hegesztünk), szigetelést, törmelékel-hordást, kertek takarítását. 18% kedvezmény nyugdíjasoknak. Tel. 0741-404-354, 0737-917-642, István. (26248)

MEGEMLÉKEZÉS

Szomorú szívvel emlékezünk július 30-án
ifj. KÁLMÁN JENŐKÉRE
tragikus halálának 23. évfordulóján, valamint augusztus 30-án
id. KÁLMÁN JENŐRE
halálának 28. évfordulóján. Nyugodjanak békében!
Emléküket őrzi Ibolya, Rózsi, Miki, családjukkal együtt.
(26264)

ELHALÁLOZÁS

„Csak a test hal meg, a lélek él,
S ott él tovább, ahol szerették.”
Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a drága jó férj, gondos édesapa, nagytata, após, testvér, apatárs, nagybácsi, rokon, szomszéd és jó barát,
id. CSATLOS KÁROLY
életének 77. évében tragikus hirtelenséggel elhunyt.
Temetésére pénteken, 2025. augusztus 1-jén 14.30 órakor kerül sor a marosvásárhelyi református temetőben.
Virrasztása a Vili temetkezési központban (Kápolna utca) július 30-án és 31-én 18 órától lesz.
Tisztelettel kérjük, hogy kegyeletüket egy szál virággal róják le. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!
A gyászoló család. (26272-I)

Szomorú szívvel tudatjuk, hogy a szeretett édesanya, nagymama, rokon, barát,
NAGY ETA
hosszas szenvedés után, július 28-án, életének 70. évében elhunyt.
Drága halottunk temetése 2025. július 31-én 14 órakor lesz Nyomáton a családi háztól.
Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!
A gyászoló család. (26278-I)

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik drága halottunk,
SZABÓ SÁNDOR LEVENTE
temetésén részt vettek, sírjára virágot helyeztek, és fájdalmunkban osztoztak.
Gyászoló szerettei. (26260-I)

Ezúton mondunk szívből jövő köszönetet mindazoknak, akik felejtethetlen halottunk,
SZÁNTÓ JÓZSEF
temetésén megjelentek, fájdalmunkban osztoztak, részvétüket személyesen, telefonon vagy írásban fejezték ki, virágaikkal, koszorúikkal végső búcsút vettek Tőle.
A gyászoló család. (26276-I)

HASZNÁLJA FELELŐSSÉGTELJESEN AZ IVÓVIZET!

Az AQUASERV Rt. emlékezteti felhasználóit, hogy az ivóvízellátó rendszerek a hatályos európai előírásoknak megfelelően kizárólag háztartási fogyasztásra lettek tervezve. Az EU-támogatásból felújított vagy épített rendszerek sem finanszírozhatók olyan túlméretezett kapacitással, amely meghaladja a háztartási fogyasztás észszerű igényeit, ideértve az emberi fogyasztást, a főzést, a mosást és a WC-használatot.

Mindazonáltal minden évben azt tapasztaljuk, hogy száraz időszakokban fogyasztási csúcsok jelentkeznek a nagyvárosokban és a vidéki területeken, ami azt jelzi, hogy sok lakos továbbra is hajlamos a csapvizet termesztett növények öntözésére használni.

Tájékoztatjuk felhasználóinkat, hogy mind az AQUASERV Rt. és ügyfelei között létrejött szolgáltatási szerződés szabályzata, mind a 241/2006. sz. víz- és csatornaszolgáltatásról szóló törvény újrafogalmazott változata kimondja, hogy:

„A vízellátó rendszereken keresztül elosztott ivóvíz elsősorban a lakosság, a köztisztviselők, a gazdasági szereplők háztartási szükségleteinek kielégítésére, valamint – ipari víz hiányában – tűzoltásra és tűzoltási célokra szolgál. Az ivóvíznek a fent említettektől eltérő célokra történő felhasználása csak akkor megengedett, ha a település ivóvízigényét a hatályos műszaki előírások szerint meghatározott mennyiségben biztosítani lehet.”

Az AQUASERV Rt. rendelkezik a háztartási fogyasztáshoz szükséges ivóvíz mennyiségének előállításához és tárolásához szükséges kapacitással. Az AQUASERV csapata folyamatosan készenlétben áll, hogy biztosítsa a normál ivóvízellátást az egész működési területen, elhárítja a vízelvezető vagy elosztóhálózatokon fellépő meghibásodásokat, folyamatosan pótolja a víztárolókban lévő vízkészleteket, hogy biztosítsa a szolgáltatás folytonosságát.

Sajnos a víz háztartási célokra kívüli felhasználása olyan fogyasztásnövekedést eredményez, amelyet az elosztórendszerek nem tudnak kielégíteni. Ez azt jelenti, hogy kellemetlen helyzetbe kerülünk, és a tartályok feltöltéséig időbeosztás szerint kell biztosítani az ivóvízellátást, hogy az ivóvíz, bár szakaszosan, de minden felhasználó csapjához eljusson.

A víz felelőtlen használata különösen azokat a felhasználókat érinti, akik magasabban fekvő területeken élnek vagy a hálózat végén vannak, így alacsony nyomáson vagy egyáltalán nem jut el hozzájuk a víz, miközben másutt a fogyasztás növekszik. Ügyfeleink szerződéses kötelezettségei előírják, hogy minden felhasználónak, tulajdonosnak, kötelessége biztosítani a közüzemi vízellátó hálózatból származó víz hatékony és észszerű felhasználását. A nagy fogyasztással kapcsolatos problémák könnyebben megoldhatók, ha felhasználóink megértőek és támogatnak minket.

Az AQUASERV Rt. továbbra is erőfeszítéseket fog tenni a 24 órás vízellátás biztosítása érdekében, de számít ügyfelei támogatására is a vízkészletek észszerű felhasználása terén. Reméljük, az egész közösség érdekében, hogy felhívásunkat megértik.

Az AQUASERV Rt.
(x)

EndoSlim
Elhízáskezelési Központ

Személyre szabott
fogyókúra programok:

Multidiszciplináris
orvosi megközelítés

Táplálkozási
tanácsadás

Gyógyszeres kezelés

Hozzáállási tanácsadás

Dora Optics Kórház

Marosvásárhely, Strada Fabrica De Zahăr Nr. 18E

www.doraoptics.ro

0771 195 340

Újdonságok a
Kobak könyvesboltokban:

Heather Webb
A platántól
délre

Amir Tibon
Gáza kapuja

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

JÓ NAPOT!
MEGJÖTTEM...
SZERDA 21⁰⁰

Marosvásárhelyi
Rádió
Románia

www.marosvasarhelyiradio.ro

96 FM
106,8 FM
1323 AM

HATÁRTALANUL
VÁLOGATOTT CSOPORTOS KIÁLLÍTÁS

HELYSZÍN: MAROSVÁSÁRHELY,
STUDIUM HUB KULTURÁLIS KÖZPONT
(BOLYAI UTCA 15.)

A KIÁLLÍTÁS MEGTEKINTHETŐ:
2025. JÚLIUS 3. - AUGUSZTUS 11.

MűvészTér

muveszterem_kozosseg